

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ČESKO-NĚMECKÝCH AREÁLOVÝCH STUDIÍ
A GERMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PLZEŇ 2015

Vedoucí práce: PhDr. Miroslava Kubatová Pitrová, Ph.D.

Autor práce: Martina Matějková

Studijní obor: Evropská teritoriální studia – ČR a německy mluvící země

Ročník: 3

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 17. května 2013

Poděkování: Ráda bych poděkovala PhDr. Miroslavě Kubatové Pitrové, Ph.D. za podnětné vedení této bakalářské práce, za její připomínky a odborné rady. Dále bych ráda poděkovala Mgr. Stanislavě Brejchové, Mgr. et MgA. Romanu Černíkovi a Mgr. Petru Šimonovi za informace, které mi poskytli k projektu EHMK Plzeň 2015.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat mé rodině za podporu ve studiu.

Anotace:

Práce se zabývá titulem Evropské hlavní město kultury, který je každoročně udělován Radou Evropské unie vybraným evropským městům. Je zmíněna jeho historie a první města, která titul získala. Důležitým kritériem je evropská a česká legislativa a způsob výběru oceněných měst. Pozornost je následně věnována statutárnímu městu Plzni – Evropskému hlavnímu městu kultury pro rok 2015 a všem důležitým aspektům, které s nositelstvím tohoto titulu souvisejí.

Klíčová slova:

Evropské hlavní město kultury (EHMK); Rada Evropské unie; Evropská komise; Ministerstvo kultury ČR; statutární město Plzeň; kandidatura; výběrová komise; cena Meliny Mercouri.

Anotation:

The bachelor thesis deals with the title “European Capital of Culture”, which is awarded annually by the Council of the European Union to selected European cities. Title history and first cities gained the title are mentioned. An important criterion is the European and Czech legislation and how to select the winning cities. Attention is then paid to the statutory city of Plzen - European Capital of Culture for 2015 and to all the important aspects which are related to the title.

Key words:

European Capitals of Culture (ECOC); Council of the European Union; European Commission; Ministry of Culture of the Czech Republic; Corporate Town Pilsen; Candidature; Selection Commission; Award of Melina Mercouri.

OBSAH

ÚVOD	6
1. Historie myšlenky EHMK a její význam	10
2. Legislativní zajištění EHMK	133
2.1 Způsob výběru EHMK	13
2.1.1. Příhláška do projektu EHMK.....	15
2.1.2. Výběrová komise.....	17
3. EHMK 2015 v České republice	199
3.1. Výběr českých měst	199
3.2. EHMK Plzeň	199
3.3. Příhláška EHMK Plzně a její vizuální styl.....	222
3.4. Organizace Plzeň 2015, o.p.s.	255
3.5. Program rozvoje kultury ve městě Plzni 2009 – 2019	277
3.6. Slavné plzeňské osobnosti.....	322
4. Prováděné rozhovory	35
4.1 Vybraní respondenti.....	38
4.2 Zpracované výpovědi a jejich zhodnocení.....	40
ZÁVĚR	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	62
SEZNAM PŘÍLOH	68

ÚVOD

Pojem kultura nabývá v dnešní době na stále větším významu. Pokud se o nějakém městě vyjádříme jako o kulturním, bývá na něj zpravidla pohlíženo s jistou pozitivní předpojatostí a vnímáno jako více atraktivní než to, které přídomkem kulturní nedisponuje. Ačkoliv se definiční vymezení tohoto pojmu dle různých autorů liší, obecně lze říci, že se jedná o určitý kladný postoj, který charakterizuje město schopné vytvořit vhodné místo k životu svých obyvatel a k nalákání turistů. Ti představují příliv finančních prostředků umožňující městu se nadále rozvíjet, což uzavírá pomyslný kruh kulturního rozmachu.

Ze stoupající potřeby evropských měst se kulturou zabývat a kulturně posouvat vpřed, se zrodila tendence snahu měst nějak ocenit, a proto začala Rada Evropské unie od roku 1985 na podnět řecké ministryně Meliny Mercouri udělovat titul Evropské hlavní město kultury (EHMK)¹.

„Evropské hlavní město kultury“ je projektem, který se těší zájmu veřejnosti. Zvláštní pozornosti se mu dostává v době, kdy probíhá volba vítězného města. Výraznou roli hrají obyvatelé státu, v kterém je pro daný rok město voleno. Každý rok s nadějí vzhlížejí zástupci a obyvatelé kandidátských měst a doufají, že titul, který bude přisouzen právě jejich městu, je dokáže posunout směrem kupředu, čímž se města zviditelní nejen pro Evropany, ale *de facto* pro celý svět. Globalizace ve všech sférách lidského života nám prostřednictvím internetu umožňuje si jediným kliknutím zjistit, co nám určité místo nabízí a uvedený titul je známkou kvality. Vítěz soutěže o titul Evropského hlavního města kultury získá od Evropské unie dále nemalou částku finančních prostředků k svému dalšímu kulturnímu rozvoji. Na základě splnění stanovených závazků je udělena cena Meliny Mercouri. Tyto závazky jsou odborně posuzovány a Evropská komise následně schválí udělení ceny z prostředků Evropské unie, které jsou pro tento účel vymezeny. Další finanční podpora přichází z Ministerstva kultury České republiky.

---

¹ V práci budu dále využívat pro Evropské hlavní město kultury zkratku EHMK (pozn. aut.).

Ústředním tématem mé práce bude západočeské statutární město Plzeň, které získalo titul EHMK pro rok 2015.

Práce bude rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Nejdříve se budu věnovat původu a zrodu myšlenky EHMK a jejímu významu v evropském kontextu. Dále se zaměřím na důvod udělování ceny, způsob výběru států, z kterých vzejdou kandidátská města. Do teoretické části práce zahrnu evropské instituce, které jsou v rozhodování kompetentní, a uvedu ty české, které volbu v České republice zaštiťují. Jako důležitou součást považuji legislativní ukotvení volby v rámci České republiky i celé Evropské unie.

Protože se práce věnuje EHMK Plzni 2015, je vhodné, aby byla druhá část práce orientována prakticky. Bude vycházet z výsledků dotazníkových šetření, provedených se zástupci organizačního týmu Plzně 2015 o.p.s.,² zejména s těmi osobnostmi, které se na projektu stále aktivně podílejí.³

Formou osobního dotazování zjistím, jaká byla kulturní předsevzetí Plzně a nakolik se je Plzni daří plnit, jak ve svém úsilí nadále pokračuje. Pokusím se získat co nejširší spektrum informací k volbě v České republice a názory členů plzeňského týmu na zkoumanou problematiku.

Pro formu osobního rozhovoru s využitím dotazníku jsem se rozhodla proto, že lze z něho získat jiné pohledy než pouze z písemných dokumentů.⁴ První část dotazníku bude zaměřena na informace, které zatím nikde publikovány a zpracovány nebyly, doplní část teoretickou a dotvoří komplexní pohled na problematiku. V druhé části budou otázky koncipovány tak, abych zjistila subjektivní názory a komentáře jednotlivých členů týmu Plzně 2015 na záležitosti související

---

² Plzeň 2015 o. p. s. je společností, která zajišťuje projekt Evropského hlavního města kultury 2015 a byla vytvořena speciálně pro tento účel (pozn. aut.).

³ V celé práci budou uváděna jména bez titulů, s výjimkou medailonků členů týmu Plzně 2015, s kterými bude prováděn rozhovor (pozn. aut.).

⁴ Surynek, A.: *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001 s. 79– 82.

s kandidaturou a volbou města Plzně EHMK. Informace budu získávat na základě využití kvalitativních sociologických metod.⁵

Teoretické informace prezentované v první části práce budou doplněny o praktické postřehy z části druhé. Provedená dotazníková šetření a jejich výsledky dodají práci další rozměr. Odpovědi na otázky z dotazníku si budu při osobním setkání s osobnostmi spolupodílejícími se na projektu Plzeň 2015 nahrávat a budou součástí mé archivace. Následně audiozáznamy zpracuji do souvislého textu. Mým cílem je tímto způsobem získat unikátní a jedinečné informace, které zatím publikovány nebyly, neboť jsou názory a zkušenostmi lidí, kteří v projektu působili nebo v současné době působí.

V práci bude využita deskriptivní metoda, která bude doplněna o analytické pasáže.⁶ S využitím internetových i knižních zdrojů bude nejdříve problematika teoreticky ukotvena a následně budou na příkladu města Plzně teoretické principy aplikovány.

Plzeň se vyznačuje tím, že celé své kampani pro získání titulu dala zcela originální dimenzi, nepříliš obvyklou u jiných měst. Do popředí byla postavena nejširší veřejnost, která měla možnost se podílet na veškerých přípravách a dění spojených s kandidaturou. Proto bych tomuto bodu věnovala ráda v rámci své bakalářské práce zvláštní pozornost a zaměřila se na otázku, nakolik tato strategie organizačního týmu ovlivnila vítězství města Plzně pro rok 2015.

Budu vycházet primárně z dokumentů vzniklých v souvislosti s kandidaturou města Plzně, tedy především z prvotní verze Přihlášky⁷ do soutěže⁸, z její finální podoby⁹ a z Programu rozvoje kultury ve městě

---

⁵ Jandourek, J.: *Úvod do sociologie*. Praha: Portál s. r. o., 2009, s. 208.

⁶ Bunešová, M., Vaněček, D.: *Technika zpracování bakalářských a diplomových prací*, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2009, s. 16.

⁷ V práci rozlišuji „přihlášku“ s velkým a malým počátečním písmenem. Pokud je myšlena konkrétní přihláška města Plzně, je uváděna s velkým počátečním písmenem a jedná se o dokument, který je uveden ve zdrojích; stejným způsobem je psán program, s velkým počátečním písmenem vyjadřuje dokument - Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019 (pozn. aut.).

⁸ Beneš, E a kol.: *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2009.

⁹ Havlíčková, Š.: *Otevřete si Plzeň! : přihláška města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, Magistrát města Plzně, 2010.

Plzni pro roky 2009 – 2019¹⁰. Dále využiji informace Ministerstva kultury České republiky, které udává pokyny pro kandidátská města a celý proces volby v ČR zaštiťuje. Odborná literatura k tomuto tématu není v tištěné podobě veřejnosti k dispozici, budu proto pracovat zejména s internetovými dokumenty zveřejněnými českými i evropskými institucemi. Jedná se o česky psané materiály, některé jsou přístupné jen v anglickém, případně německém jazyce. Z velké části využiji informace získané praktickým výzkumem, které budou též zohledněny v části teoretické. Ty budou přímo součástí textu, nebo na ně bude odkazováno v poznámkách pod čarou.

---

¹⁰ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

1. Historie myšlenky EHMK a její význam

Titul EHMK začal být udělován Radou ministrů dnešní Evropské unie roku 1985, dva roky poté, co se řecká ministryně kultury Melina Mercouri snažila tuto myšlenku prosadit. Od tohoto roku dodnes bylo zvoleno již 32 měst. Jelikož nápad vznikl v Řecku, je logické, že se prvním EHMK staly Atény. Původní myšlenkou bylo sblížit evropské občany jak uvnitř jednotlivých zemí, tak mezinárodně a to nejen po stránce kulturní, ale i sociální. Platí přitom, že čím západněji bychom se posunuli, tím je titul EKMH vnímán jako prestižnější.

V několika prvních letech byla volena města s již historickou kulturní tradicí, což dokazuje zvolení Florencie v roce 1986, o rok později Amsterdamu, následoval Berlín a v dalším roce Paříž. Jistý zlom nastal v roce 1990 se zvolením skotského města Glasgow, které, na rozdíl od předchozích, nebylo v mezinárodním měřítku zdaleka tak uznávané - jeho charakter byl průmyslový a potýkalo se následně s jistými ekonomickými problémy. Jedním z významných problémů projektu byl vysoce nastavený finanční plán města na zpracování a realizaci celého projektu, na druhou stranu ale připravilo široké spektrum nejrůznějších kulturních aktivit prezentovaných významnými osobnostmi např. italským operním pěvcem Pavarottim. Finanční investice do projektu se městu vyplatila, titul odstartoval jeho perspektivní kulturní budoucnost a Glasgow se stal významným vzorem pro další města podobného typu. Udělení titulu EHMK bylo v tomto případě důkazem, že pokud město dokáže vytvořit dostatečně lákavý kulturní projekt, nemusí se prvotně vycházet z jeho všestranné kulturní rozmanitosti a prezentace, ale může ji naopak odstartovat.¹¹

---

¹¹ Klímková, A.: *Diplomová práce na téma Evropské hlavní město kultury s případovou studií kandidatury města Ostravy*, Brno: 2011. s. 27.

Až do roku 1999 bylo voleno v Evropě vždy jediné unijní město¹² EHMK ročně. V reakci na přístup deseti nových států do Evropské unie a největší rozšíření EU v roce 2004 se ale Rada ministrů Evropské unie rozhodla, že každoroční počet volených měst zvýší. K tomu došlo poprvé v roce 2000, kdy bylo měst zvoleno osm. Od roku 2007 jsou pravidelně volena města vždy dvě. Města nejsou vybírána jen z členských zemí Evropské unie, o titul mohou usilovat i ta mimounijní¹³, která „jen“ spadají do evropského geografického prostoru.

Přínosy volby EHMK jsou pro město nepopíratelné v mnoha oblastech. Ať už se jedná o stránku nejvýznamnější, tedy kulturní, dále infrastrukturní, turistickou. Volba EHMK by měla být záležitostí působící na mysl lidí a měla by je naučit přemýšlet o svém okolí a způsobit, aby obyvatelé měli sami touhu podílet se na utváření toho, co je obklopuje. Důležitý je aspekt ekonomický, neboť země, ať kandidátské nebo později i vítězné, vloží do příprav města na titul nemalé částky, aby město zvelebily a daly mu nový kulturní rozměr. Ty se jim ale zpravidla vrátí, např. v oblasti cestovního ruchu nebo na vstupech na kulturní akce pořádané v souvislosti s kandidaturou.

Hlavním cílem měst je, stát se uznávaným kulturním centrem. V roce, pro který o titul žádá, by město mělo stát na vrcholu svého kulturního rozmachu. Získání titulu slouží jako impulz udávající městu jeho další směřování a umožní mu zaměřit se na aktivity, které by patrně vůbec neuskutečnilo.

Od měst se očekává, že do přípravy a realizace projektu samy vloží významnou finanční sumu, bez které se samotný růst a rozvoj měst neobejde. Vítězné město obdrží v roce, na který titul získalo, cenu Meliny Mercouri. To za předpokladu, pokud splní aspoň 80% závazků, které si město v přihlášce stanovilo a kterou si dané město samo

---

¹² Od počátku volení EHMK až do roku 1999 se jednalo o města pocházející z členských států Evropské unie, vyjma řeckých Athén zvolených v roce 1985 (pozn. aut.).

¹³ Viz příloha č. 3.

vypracovalo. Cena má sice podobu finanční¹⁴, ale pro města je především čestným oceněním a zhodnocením jejich úspěšné práce. Je důkazem toho, že město o titul aktivně usilovalo a finanční prostředky jsou určeny k tomu, aby nadále kulturně rostlo. Cena nepřichází automaticky se získáním titulu, ale má být hodnotícím prvkem, který uvažuje úspěšnost města, co se jeho předsevzetí a slibů na následující 4 roky po zvolení EHMK, týká.

---

¹⁴ Cena Meliny Mercouri je ve výši 1,5 mil EUR (pozn. aut.).

2. Legislativní zajištění EHMK

Kompetentním orgánem v rámci EU je Rada ministrů Evropské unie. Ta uděluje titul EHMK městům vždy na období 1 roku a to zpravidla městu jedinému. Lze ale udělat na jeho přání výjimku a titul rozšířit na přílehlou oblast. Na transparentní výběr měst dohlíží Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu při Evropské komisi¹⁵. Legislativně probíhá výběrový proces od 1. 1. 2007 na základě tzv. rozhodnutí č. 1622/2006 ES. Na několik let dopředu jsou známy země, z kterých mají vítězná EHMK města vzejít.

Evropský parlament společně s Evropskou radou vydal dne 24. 10. 2006 rozhodnutí č. 1622/2006/ES, kterým byla Česká Republika oprávněna stát se pořadatelskou zemí akce EHMK v roce 2015¹⁶. Na Ministerstvu kultury ČR bylo pro tuto příležitost zřízeno speciální oddělení při Evropské unii. Způsob realizace a postup naplňování projektu je uveden v dokumentu schváleném ministrem kultury v lednu roku 2009, který je nazván „*Jednací řád soutěže o titul EHMK*“.¹⁷ V něm je uvedeno, že za průběh volby zodpovídá Ministerstvo kultury ČR, stejně jako za případná jednání s evropskými orgány.

2.1 Způsob výběru EHMK

Bylo uvedeno, že státy pro EHMK jsou známy v dostatečném časovém předstihu. Česká republika byla nositelem titulu v roce 2000, kdy bylo EHMK jmenováno hlavní město Praha, následně se měla stát hostitelskou zemí pro rok 2015.

Města ucházející se o titul EHMK v letech 2011 a 2012 procházela odlišným způsobem výběrovým řízením než ta, která se volí od roku 2013. Důvodem je změna evropské legislativy vztahující se k získávání titulu. Města usilující o titul v letech 2011 a 2012 si vytvářela

---

¹⁵ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_de.html.

¹⁶ Ministerstvo kultury ČR: Pokyny pro kandidující města, s. 3, In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/navod-doc633_cs.pdf.

¹⁷ Ministerstvo kultury ČR. Jednací řád, Soutěž o titul Evropské hlavní město kultury na rok 2015 v České republice, Praha: 2009. In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/navod-doc633_cs.pdf.

svůj program akcí na rok, v kterém chtěla o titul bojovat. 4 roky před jejich započítáním, bylo nutno podat žádosti měst s případným doporučením a to Výboru regionů, Evropské komisi, Radě Evropské unie a Evropskému parlamentu. Ačkoliv je Rada Evropské unie koordinačním orgánem, při podávání žádostí bylo nutné zahrnout všechny tyto orgány.

Stát hostící akci EHMK se vždy snaží nominovat více kandidátů, aby vznikla konkurence a jednotlivá města soupeřila mezi sebou. Důležitá je spolupráce s vnitrostátními orgány. Vláda příslušné země musí evropské orgány formou dopisu informovat o kandidátských městech. Ta mají za úkol vypracovat obsáhlý dokument s názvem „Návrh přihlášky“ do soutěže a samotnou přihlášku¹⁸, která je přiložena k dopisu vlády.¹⁹

S výběrem EHMK a vypracováváním samotných přihlášek se začíná minimálně 4 roky předtím, než nastane rok, pro který jsou města EHMK volena. Důvodem k tomu je především déle trvající fáze příprav, výběry, monitorování a vyhodnocování průběhu projektu. Aby město mohlo titul získat, je nutné, aby na svém rozvoji zapracovalo a ukázalo snahu a schopnost nést takovéto ocenění.

Od roku 2013 je samotný výběr konkrétního města z definovaných zemí pro uvedený rok rozdělen do dvou částí. Do tohoto období spadá způsobem volby i statutární město Plzeň. V první etapě se jedná o předběžný výběr, ve druhé pak o konečný. V první fázi vydají nejvyšší k tomu kompetentní orgány evropských států, které jsou pro daný rok ustaveny hostitelskými zeměmi projektu EKMK, výzvu. Ta je určena potenciálním kandidátům a ti mají 10 měsíců na to, aby podali žádost s nástinem svého programu. Státy mají možnost uspořádat na pomoc městům informační schůzku²⁰. Poté zasedá ve státech, kterých se

---

¹⁸ Např. v případě České republiky bylo možno ji získat na webové adrese Ministerstva kultury ČR, kam se musely dokumenty zpět zaslat a to do 31. 10. 2009 pro kandidaturu měst volených na rok 2015 (pozn. aut.).

¹⁹ Přihláška musí být vypracována v angličtině, resp. je možné ji předložit v jednom nebo i více úředních jazycích Evropské unie. V České republice stanovilo Ministerstvo kultury ČR podmínku vyhotovení v češtině a angličtině (pozn. aut.).

²⁰ V případě usilování o titul EHMK pro rok 2015 se schůzka konala na Ministerstvu kultury ČR a to v Nosticově paláci dne 20. 2. 2009 (pozn. aut.).

volba po daný rok týká, třináctičlenná porota²¹. Sedm odborníků volených evropskými orgány pomáhá oběma členským státům naplnit jejich cíle a stanovená kritéria, která si v programu určily.

Úkolem poroty je zvolit města ve dvou vybraných státech, která budou nadále o titul usilovat a vydat pro ně zlepšující doporučení.

Proces kandidatury je tedy rozdělen do dvou fází. Cílem první fáze je vybrat více měst, která postoupí do dalšího kola a pokračují v práci na svých přihláškách, které upravují, rozpracovávají a zdokonalují. Druhá, výběrová fáze, rozhodne o vítězném městě pro daný rok. Ve fázi předvýběrové jsou některé otázky dobrovolné, na ty je ale v pozdější výběrové odpověď povinná.

2.1.1 Přihláška do projektu EHMK

Zahrnutý do zpracování přihlášky musí být dvě oblasti a to tzv. „Evropský rozměr“ a „Město a občané“. V prvním případě bylo zamýšleným cílem Evropské komise, dojít k vyzdvihnutí kulturních diferencí i společných rysů jednotlivých sfér evropských kultur a podpora spolupráce na poli kultury. Cílem „Města a kultury“ je pak dlouhodobá udržitelnost programu z hlediska sociálního a kulturního, zapojení občanů, ať už těch „domácích“ nebo zahraničních, do celého projektu, jeho vytváření i realizace.

Žádosti měst usilujících o titul jsou postoupeny nezávislé porotě složené z odborníků působících v kulturní oblasti a zvolených pro daný rok. Tato porota se sejde následně v Bruselu, kam jsou přizváni zástupci kandidujících měst, aby představili projekt svého města. Porota vypracuje zprávu ze zasedání, musí posoudit přijaté žádosti, doporučí dvě města ze dvou států a navrhne případná vylepšení jejich projektů. Zpráva je předána evropským orgánům a stává se veřejným dokumentem. Evropský parlament může do tří měsíců od rozhodnutí vyjádřit své stanovisko, Rada Evropské unie s ohledem na něj vybere dvě konečná

---

²¹ Třináctičlennou odbornou porotu (komisi) tvoří šest členským státem navrhovaných osob a sedm lidí dosazených do této funkce evropskými orgány (ti jsou jmenováni vždy na tříleté období, složení se mění podle vzorce 2+2+3, tedy v prvním roce se vymění dva členové, stejně tak ve druhém roce a ve třetím se vymění zbývající 3) (pozn. aut.).

vítězná města, z každého státu jedno. Pokud se Evropský parlament nevyjádří, rozhodne Rada dle svého uvážení jen s přihlédnutím k připomínkám a doporučením poroty.

Pravidla stanovení nového EHMK jsou v oficiálním dokumentu vydaném příslušným členským státem, kterým je např. v České republice Ministerstvo kultury ČR. V konečném výběru pak města pracují na úpravách svých programů, změny jsou prezentovány 9 měsíců po předběžném výběru na druhém zasedání poroty.²² Ta vybere z každého státu jedno město, které je předloženo orgánům Evropské unie, což představuje předstupeň k jeho jmenování EHMK, kterým se město stane za následující 4 roky.

Návrh přihlášky je dokument obsahující několik desítek stránek, obsahuje hlavní bloky, které jsou specifikovány jednotlivými otázkami a ty ještě dalšími podotázkami, aby odpověď přípravných týmů na ně mohla být co nejpřesnější a nejkonkrétnější. Návrh přihlášky dále obsahuje a rozvádí program, který by měl být naplněn v roce, kdy se město o titul uchází. Samotná přihláška, ani její návrh není záležitostí na několik dní. Lidé, kteří se přípravami projektu a vytvářením přihlášky zabývají, jsou zaměstnanci města, nebo společnosti ustavené k přípravě kandidatury. Pracují buď na plný, nebo aspoň částečný úvazek a na zpracování a vyplnění přihlášek pracují několik měsíců, někdy i let. Nejedná se většinou o jednotlivce, ale zpravidla o celé přípravné odborné skupiny.

Návrh přihlášky je rozčleněn jednotlivými bloky, a ty jsou specifikovány otázkami, které na sebe navazují. První blok je nazvaný „základní principy“, druhý pak „*struktura programu pro akci EHMK*“, třetí „*organizování a financování akce*“, následuje „*infrastruktura města*“, „*komunikační strategie*“ a „*hodnocení a monitorování akce*“.

---

²² Rada Evropské unie. Rozhodnutí rady ze dne 19. května 2011 o jmenování evropského hlavního města kultury pro rok 2015 v České republice, Brusel: 2011. In: http://www.mkr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/323_2011_Rozhodnuti-Rady-Plzen-2015.pdf.

Tyto jednotlivé bloky musí naplnit každé město se svým návrhem přihlášky, které se o titul uchází.²³

Na Generálním ředitelství Evropské komise pro vzdělávání a kulturu je k dispozici formulář žádosti ucházení se o titul²⁴, jehož vyplnění je vyžadováno pro města ucházející se o titul od roku 2013. K této žádosti se přikládají další vyžádané materiály a vše se odesílá speciálně pro tento účel členským státem ustavenému orgánu. Města, která se následně dostanou do užšího výběru, rozšiřují poskytnuté informace.

2.1.2 Výběrová komise²⁵

Po jmenování EHMK Radou ministrů Evropské unie začíná pracovat mezinárodní monitorovací a poradní výbor složený ze sedmi nezávislých odborníků ustavených evropskými orgány – Radou Evropské unie, Výborem regionů, Komisí a Evropským parlamentem. Tento výbor dohlíží na probíhající přípravy města na získání titulu, hodnotí jejich vývoj, dává rady a kontroluje, jestli města plní závazky, které si stanovila.

V průběhu příprav probíhají monitoringy. Monitorovací fáze má dvě etapy. Průběžné monitorování, kvůli němuž se výbor z iniciativy Evropské komise sejde dva roky před rokem, na který město získalo titul a hodnotí se úspěšnost dosavadních příprav. Vše musí být písemně podloženo, proto každé z měst předloží Evropské komisi zprávu, která musí vycházet z žádosti a jednotlivých tematických bloků, které jsou v ní uvedeny. Následný písemný výstup podává Evropské komisi rovněž výbor, který ze svého pohledu hodnotí přípravné akce.

---

²³ Beneš, E a kol.: *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2009.

²⁴ Generální ředitelství Evropské komise pro vzdělávání a kulturu. Návrh žádosti o titul EHMK. In: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc/ecoc/ecoc_proposition_candidature_CS.pdf.

²⁵ Výběrová komise je též nazývána výborem (pozn. aut.).

Závěrečné monitorování ustaveným výborem následuje 16 měsíců po prvním a zhodnocuje do 3 měsíců od jeho konání celý průběh veškerých příprav.²⁶

Obě tyto zprávy, jak ta, kterou vydají orgány města pověřené přípravami, tak závěrečná zpráva výboru, pojednávají zároveň i o potenciálním udělení ceny Meliny Mercouri a jejím zahrnutí do finančního plánu měst. Tuto cenu získávají od roku 2010 města na základě zprávy poradního a monitorovacího výboru v případě, že dostojí svým závazkům stanoveným v přípravné fázi. Cena Meliny Mercouri má podobu finanční, ale především je oceněním čestným a důkazem splněných závazků. Uděluje ji Evropská komise, vítězným městům je vyplácena v rámci programu „culture“ a to 3 měsíce před započítáním roku, na který město titul EHMK získalo.

---

²⁶ Monitorovací a poradní výbor pro EHMK 2015, Zpráva o prvním zasedání poradního a monitorovacího výboru pro EHMK 2015, Plzeň: 2012, In: http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2009/10/121216_First-monitoring-report-Pilsen-and-Mons-2015_final_mg_CSx.pdf.

3. EHMK 2015 v České republice

Pro rok 2015 měla být města pro titul EHMK vybírána z České republiky a z Belgie. Na projektu EHMK bude pro rok 2015 spolupracovat Česká republika (EHMK Plzeň) společně s dalším unijním státem, a to s Belgií (kde se stalo EHMK město Mons).

3.1. Výběr českých měst

V České republice splnila původní podmínky stanovené výběrovou komisí ustavenou Ministerstvem kultury ČR statutární města Plzeň, Hradec Králové a Ostrava. Všechna tři města podala přihlášku ve stanoveném termínu, tedy do 31. 10. 2009. V Praze se konalo 7. a 8. prosince 2009 1. kolo řízení, tzv. předvýběrová fáze, na kterém dvanáctičlenná komise (porota)²⁷ zhodnotila přístup kandidátských měst v ohledu ke zpracování přihlášky do dvou zmíněných bloků „Evropský rozměr“ a „Město a občané“. Zasedání byli přítomni na straně měst především experti vybraní jednotlivými městy a nejvyšší vedení uvedených měst, tedy primátoři nebo jejich náměstci. Každé město mělo 30 minut na prezentaci svého projektu a následných 45 minut prostor na dotazování. Komise zhodnotila u všech tří pozitivní přístup a nadšení pro projekt.

2. kolo spočívalo v návštěvě zástupců výběrové komise ve městech zvolených v předvýběrové fázi a to Ostravy a Plzně ve dnech 6. a 7. 9 2010. Závěrečné jednání komise pak proběhlo 8. 9. 2010, jemuž byli přítomni zástupci Evropské komise a Ministerstva kultury ČR, za přítomnosti ministra kultury Jiřího Bessera.

3.2. EHMK Plzeň

S přípravami na kandidaturu na titul EHMK začala Plzeň s dostatečnou časovou rezervou, již během roku 2007. Předstihla i

---

²⁷ Členů komise volených evropskými orgány a Ministerstvem kultury ČR mělo být celkem 13, jeden z členů, Jyrki Myllyvirta, chyběl (pozn. aut.); http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2010/01/Preselection-report-CZ_2015_CS.pdf.

samotné Ministerstvo kultury ČR s vyhlášením této soutěže v České republice. Výzva k podání žádostí do soutěže o titul EHMK byla vydána Ministerstvem kultury ČR²⁸ šest let před začátkem roku, na který by město titul mělo získat, tedy 1. ledna 2009.

Ještě před samotnou prezentací projektu města Plzně na předvýběrovém řízení v Praze hodnotila výběrová komise pozitivně jeho kulturní potenciál, především díky podstatnému množství studentů, kteří by se do budoucna měli stát nositeli kultury. Plzeň má sice srovnatelný počet vysokoškolských studentů se statutárním městem Ostrava (druhým kandidátem na titul), je ale sídlem celkem téměř 20ti středních škol, učilišť a gymnázií, což z ní dělá v tomto ohledu město na studenty obecně velmi bohaté. Výhodou je i široké zaměření jednotlivých fakult Západočeské univerzity v Plzni. Plzeň nabízí obory jak humanitní, tak technické, odloučené pracoviště zde má i Lékařská fakulta Univerzity Karlovy.

Výběrovou komisí byla vyzdvihnuta i výhodná poloha města v západních Čechách, jeho blízkost k německým hranicím a silná partnerství s dalšími evropskými městy. Zdůrazněn byl i dosavadní vývoj města, jak po stránce průmyslové, tak kulturní. Uvedené faktory přinesly Plzni určitý benefit oproti dvěma dalším zúčastněným městům.²⁹

Zástupci města Plzně představili prezentaci projektu svého města jako kandidáta na titul EHMK neobvyklým způsobem, který výběrovou komisí velmi zaujal. Kreativní přístup a dobře prezentovaný projekt nakonec Plzni přinesly postup do druhého kola. Tehdejší primátor statutárního města Plzně, Pavel Rödl, ujistil členy výběrové komise o již přidělených financích i o transparentním výběru projektů pro EHMK, který bude probíhat na mezinárodní úrovni. Zároveň organizační tým přislíbil ustavení umělecké komise a celkové rozšíření okruhu lidí působících na projektu v umělecké oblasti. Primátor sdělil, že celý

---

²⁸ Ministerstvo kultury ČR. Výzva k podání žádosti do soutěže o titul EHMK 2015, In: <http://www.mkcr.cz/cz/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/vyzva-k-podani-zadosti-do-souteze-o-titul--8222;evropske-hlavni-mesto-kultury-2015-8220;-7244/>.

²⁹ Výběrová komise. Zpráva z 1. kola řízení, Praha: 2009, s. 5, In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/Preselection-report-CZ_2015_CS.pdf.

projekt byl řádně posouzen a na jeho zrealizování již byly Městskou radou odsouhlaseny finanční prostředky.³⁰

Komise posoudila jednotlivé prezentace všech tří měst a na jejich základě došla k závěru, že do užšího výběru postoupí Ostrava společně s Plzní, které splnily předepsaná kritéria lépe než Hradec Králové. Pro Ostravu bylo specifické, že vložila do celého projektu mnohem větší finanční prostředky než Plzeň, jejíž projekt byl založen na regeneraci města, kultuře a participaci lidí, zatímco Ostrava se zaměřila na transformaci průmyslových prostor ke kulturním účelům.

Rozhodnutí bylo po skončení zveřejněno a postoupeno Ministerstvu kultury ČR. Hradec Králové sice nastínil zajímavý kulturní projekt, ale dle komise by nebyl schopen dostatečně čelit výzvám, které s sebou žádost o titul přináší, a v projektu se objevily nedopracované oblasti. Obě postupující města také dostala za úkol v určitých oblastech na přihlášce zapracovat a upravit ji.³¹ Nezáleží totiž jen na samotném rozvoji města, ale významným je také přínos města Evropě.

Hodnotící komise vyjádřila určité obavy z nedostatečné propracovanosti „evropského rozměru“ u města Plzně, který by měl být v celém projektu pevněji zakotven a dále rozveden. Dále položila několik doplňujících otázek statutárnímu městu Plzeň k dlouhodobým projektům a zpochybnila možnost dostatečného zpětného hodnocení. Výběrová komise za zásadní problém označila nejasnost v programové části a vyjádřila se ve smyslu, že některé myšlenky budou muset být rozpracovány do větších detailů. Organizační tým by měl nadále růst, protože pro projekt takového formátu není dostačující a jednotlivé kompetence by měly být pevněji vymezeny. Doporučeno bylo zpracovat detailněji i finanční stránku s konkrétními čísly a zapracovat rovněž na komunikační strategii.³²

---

³⁰ Výběrová komise. Zpráva z 1. kola řízení, Praha: 2009, s. 5, In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/Preselection-report-CZ_2015_CS.pdf.

³¹ Tamtéž, s. 5.

³² Výběrová komise. Zpráva z 1. kola řízení, Praha: 2009, s. 6, In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/Preselection-report-CZ_2015_CS.pdf.

Výběrová komise podala připomínky k záměru projektu. Organizační tým města tak mohl dále pracovat a záměr rozvíjet a věděl, na kterých částech bude ještě potřeba zapracovat, aby se Plzeň mohla v boji o titul stát úspěšnou.

Kladně bylo hodnoceno odhodlání, kreativnost a pozitivní přístup přípravného týmu a pevná základna ve smyslu podané přihlášky, kterou je ještě ale nutno zdokonalit.

3.3. Přihláška EHMK Plzně a její vizuální styl

První otázka v Přihlášce města Plzně na titul EHMK zní „proč se chce město účastnit soutěže o titul EHMK?“ Plzeňský tým zpracovávající přihlášku uznává, že Česká republika prošla obdobím nedemokracie a svým přístupem a uvažováním se patrně nemůže zcela vyrovnat západním demokraciím.

Na druhou stranu ale dle jeho odpovědi nastupuje nová generace, která dřívější režim nezažila a není jím nijak ovlivněna, byla vychována a vyrůstala v jiném duchu, vedená k evropskému smýšlení. Ta přináší nový směr a Plzeň může přeměnit v „*most mezi starou a novou Evropou*“.³³ Městu se nabízí příležitost stát se kulturní metropolí evropského rozměru, otevřít se světu. Tato přeměna není otázkou pár let, jedná se o proces dlouhodobý. Získání titulu ale může představovat dobrý start tohoto „nového“ transformačního procesu. Jedním z cílů plzeňské kandidatury je i to, aby označení „Pilsen“ bylo známo po celém světě a to nejen v souvislosti s pivní kulturou.

V Přihlášce města je přijetí něčeho nového a nevyzkoušeného považováno za výzvu. Hlavním mottem kandidatury se stalo heslo „PILSEN, OPEN UP!“, které je do češtiny překládáno různými způsoby. Největší oblibu si asi získalo „Otevřete si Plzeň!“ Myšlenkou je otevřenost města směrem do Evropy i otevření sebe samotného a představení se světu, zároveň i „*překonání uzavřenosti české společnosti*,

---

³³ Havlíčková, Š.: *Otevřete si Plzeň! : přihláška města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, Magistrát města Plzně, 2010, s. 15.

*jež je logickým vyústěním dosavadních historických zkušeností“.*³⁴ Úspěch Plzně v získání titulu dle mnohých názorů tkví především v její kampani, kterou organizační a přípravný tým zaměřil na obyvatele města a snažil se je do celého procesu maximálně zapojit, o čemž i motto města vypovídá. Vysoký stupeň participace plzeňských obyvatel nakonec přinesl městu postup do druhého kola výběru EHMK.

Město Plzeň si stanovilo za jedno z témat kandidatury „umění a technologii“ a to aniž by tušilo, že belgický kandidát na titul EHMK město Mons³⁵ si vybralo téma velice blízké a to „where technology meets a culture“³⁶. Organizační tým města Plzně demonstruje spojení těchto dvou světů např. na Techmania Science Centru nebo Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni.

Plzeň se prezentovala po celou dobu kandidatury logem, které vzniklo speciálně pro tento účel ve veřejné soutěži³⁷. Jak jsem již zmiňovala, Plzeň vystavěla svoji kampaň na silném zapojení obyvatel a to v celém průběhu bojů o titul. Se svým návrhem plzeňského loga pro kandidaturu města vyhrála Lucie Kožantová, studentka Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni.

Po získání titulu EHMK si Plzeň 2015 nechala vytvořit nové profesionální logo, které ztvárnilo grafické studio Designers a město Plzeň ho následně přejalo, čímž dochází k vzájemné propagaci. Tento postup je ve světě celkem běžný, cílem je úspora finančních prostředků, které by bylo nutno použít na dvojí propagaci. Příkladem je např. slovinské město Maribor nebo finské Turku.³⁸

---

³⁴ Havlíčková, Š.: *Otevřete si Plzeň! : přihláška města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, Magistrát města Plzně, 2010, s. 17.

³⁵ <http://www.mons2015.eu/en/mons-2015/the-european-capital-of-culture/>.

³⁶ Z angličtiny volně přeloženo „kde se technologie střetává s kulturou“ (pozn. aut.)

³⁷ Útvar koordinace evropských projektů města Plzně a statutární město Plzeň. Pravidla veřejné soutěže o kandidátské logo projektu „Plzeň – EHMK 2015“, Plzeň: 2007.

³⁸ Statutární město Plzeň. Plzeň mění logo pro Evropské hlavní město kultury, Plzeň: 2012, In: <http://www.font.cz/logo/plzen-zacne-od-zari-pouzivat-nove-logo-pro-prezentaci-jako-evropske-hlavni-mesto-kultury.html>.

Obrázek č. 1: Kandidátské logo statutárního města Plzně do soutěže o titul EHMK

Zdroj: http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2011/04/Plzen2015_logo_CZ_BAREVNE_CMYK.jpg.

Kandidátské logo bylo vysvětlováno více způsoby³⁹. Barvy vychází z barev plzeňského městského znaku, přičemž bílá barva byla z důvodu nápadnosti a vyniknutí na bílém podkladu vyměněna za šedou. Jednotlivé body pak vytvářejí obrys České republiky a bílý „středový“ znázorňuje Plzeň. Další verze připomíná městské části a tvar má evokovat obrys města. Oficiálně má tvar loga být tvarem České republiky, kterou chce Plzeň v roce 2015 reprezentovat a jednotlivé tečky pak symbolizovat „unikátní polohu Plzně na soutoku čtyř řek.“⁴⁰

Obrázek č. 2: Logo statutárního města Plzně, EHMK 2015

Zdroj: http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2012/02/logo_2015_podpis.jpg

K vysvětlení symboliky nového loga, které se stává logem Plzně jakožto EHMK 2015 a zároveň statutárního města Plzně se vyjádřil bývalý ředitel projektu

³⁹ Oficiálně nedoložená, ale oblíbená verze mezi plzeňskými obyvateli, hovoří o mapě znázorňující jednotlivé trasy plzeňských tramvají a obrysu města. (pozn. aut.)

⁴⁰ Beneš, E. a kol.: *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2009, str. 2.

Plzeň 2015 Tomáš Froyda: „ Logo tvoří stylizovaný letopočet 2015 a nápis Plzeň. Grafika je moderní a jednoduchá, ale i tak se designéři inspirovali plzeňskými realitami.“⁴¹ „Tečky na logu jsou symbolem čtyř plzeňských řek, které se slévají v jednu a barvy volně vychází z plzeňského městského znaku.“⁴² Přípravnému týmu bylo experty, kteří nové logo tvořili, doporučeno, aby červenou barvu vyskytující se v městském znaku, dovolili přetransformovat v logu na barvu růžovou. Důvodem má být odlišení od ostatních českých měst, která většinou ve svém znaku červenou barvu mají.⁴³

3.4. Organizace Plzeň 2015, o.p.s.

Rozhodnutím Zastupitelstva statutárního města Plzně ze dne 16. 10. 2010 byla založena nezisková společnost s názvem Plzeň 2015, o.p.s. Tato samostatně fungující kulturní organizace byla zřízena na dobu určitou, do 31. 12. 2016, speciálně v souvislosti se získáním titulu EHMK pro rok 2015. Má by fungovat jako podpůrná, monitorující a hodnotící realizaci jednotlivých projektů.⁴⁴ Sídlo organizace je v centru Plzně v bývalé vodárenské věži.⁴⁵

Organizace má na starosti *realizaci kulturních programů, PR a propagaci a financování vlastního provozu organizace.*⁴⁶ Její chod je financován z více zdrojů současně⁴⁷ a každoročně by si měl vyžádat asi 3 mil. Kč. Aby mohla být zachována stabilní administrativa a kontinuita projektu EHMK 2015, přešly do nově vytvořené společnosti hlavní

---

⁴¹ Beneš, R.: Město Plzeň sjednotilo dočasně logo s logem projektu evropského města kultury, Plzeň: 2012, In: <http://www.regionpodlupou.cz/453-mesto-plzen-sjednotilo-docasne-logo-s-logem-projektu-evropskeho-mesta-kultury-prim-hraje-ruzova-barva.shtml>.

⁴² Magistrát města Plzně: Město Plzeň podporuje projekt EHMK tím, že přijalo nové společné logo, Plzeň: 2012, In: <http://www.plzen2015.net/home-page/mesto-plzen-podporuje-projekt-ehmk-tim-ze-prijalo-nove-spolecne-logo/>.

⁴³ Beneš, R.: Město Plzeň sjednotilo dočasně logo s logem projektu evropského města kultury, Plzeň: 2012, In: <http://www.regionpodlupou.cz/453-mesto-plzen-sjednotilo-docasne-logo-s-logem-projektu-evropskeho-mesta-kultury-prim-hraje-ruzova-barva.shtml>.

⁴⁴ Monitorovací a poradní výbor pro EHMK 2015, Zpráva o prvním zasedání poradního a monitorovacího výboru pro EHMK 2015, Plzeň: 2012, s. 6, In: http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2009/10/121216_First-monitoring-report-Pilsen-and-Mons-2015_final_mg_CSx.pdf, 10. 4. 2013.

⁴⁵ Tamtéž; viz. příloha č. 7.

⁴⁶ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, str. 7, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

⁴⁷ Finance plynou ze státního rozpočtu, od Evropské unie, z rozpočtu statutárního města Plzně, Plzeňského kraje, od partnerů a sponzorů (pozn. aut.).

osobnosti působící v projektovém týmu. Financování rozpočtu společnosti probíhá z rozpočtu statutárního města Plzně, ročně se jedná o částku 15 – 25 mil. Kč.⁴⁸

Počet zaměstnanců společnosti Plzeň 2015, o.p.s. se v průběhu kandidatury měnil, čítal vždy kolem 25 lidí, přičemž jen 4-5 zaměstnanců bylo na plný úvazek, ostatní na úvazek částečný.⁴⁹ Dále na projektu spolupracují externisté, jejichž počet představuje cca 15 lidí a stážisté. Prvním výkonným ředitelem společnosti byl Milan Svoboda, který byl v této funkci od 1. 1. 2011. 1. 11. téhož roku ho pak nahradil Tomáš Froyda. Orgány společnosti jsou správní a dozorčí rada, jejíž členové jsou voleni na dvojí funkční období. První trvá 6 měsíců, druhé 3 roky.

Nerada bych opomenula současné osobnosti Plzně, které se významně podílely nebo stále ještě podílejí na kulturním rozvoji města. V souvislosti s tématem mé práce bych ráda vyzdvihla minulé i současné členy přípravného týmu Plzně 2015, jakými jsou Petr Pelcl, Petr Šimon, Yvona Kreuzmannová, Tomáš Froyda nebo Petr Forman, kteří se vystřídali na pozici uměleckého vedoucího projektu, dále pak Romana Černíka, který je divadelníkem, pedagogem a jedním z iniciátorů plzeňské kandidatury na titul EHMK, který na projektu působí od samého počátku. Do původního týmu patřila i Stanislava Brejchová. Současným koordinátorem projektu je Vladimír Líbal.

Plzeň 2015, o.p.s. slouží především jako mediátor a informační spojka k lidem. Úkolem společnosti je připravovat a realizovat akce, které souvisejí se získáváním titulu EHMK pro rok 2015, za tímto účelem pak *„poskytovat obecně prospěšné služby v oblasti podpory rozvoje kultury a společenského života v Plzni“*⁵⁰ Plzeň 2015 má na starosti pořádání akcí pro veřejnost, veřejných debat a podílí se na spolupořádání výstav, vzdělávacích seminářů a workshopů. Cílem týmu

---

⁴⁸ Informace z jednání Zastupitelstva města Plzně, 16. 9. 2010. (pozn. aut.)

⁴⁹ S osobnostmi týmu Plzně 2015 o.p.s. byly provedeny v praktické části práce rozhovory (pozn. aut.).

⁵⁰ Monitorovací a poradní výbor pro EHMK 2015, Zpráva o prvním zasedání poradního a monitorovacího výboru pro EHMK 2015, Plzeň: 2012, s. 25, In: http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2009/10/121216_First-monitoring-report-Pilsen-and-Mons-2015_final_mg_CSx.pdf.

Plzně 2015 je především připravit město, aby mohlo reprezentovat v roce 2015 Českou republiku a stát se a úspěšným nositelem titulu EHMK.

Pro kandidaturu Plzně byla sestavena samostatná pracovní skupina „kultura“ podílející se na prvotních přípravách ucházení se o titul a zajišťující transparentnost celého projektu. Členství v ní je čestnou funkcí a s Komisí kultury při Radě města Plzně nemá nic společného. Za dodržování Programu rozvoje kultury je zodpovědný odbor kultury Magistrátu města Plzně, který o realizaci jednotlivých projektů pojednává každoročně ve výroční zprávě. Jeho povinností je rovněž každoročně spolupracovat aspoň na jednom mezinárodním projektu a na dalším pak s útvary města Plzně.

Kandidatura města Plzně na EHMK 2015 musela být podložena realizovatelnými plány a záměry, kterými bylo statutární město v čele se svým organizačním týmem schopno dokázat, že titul EHMK ponese oprávněně a z jeho přínosu dokáže vytěžit maximum. Proto vznikl Rozvojový plán města Plzně,⁵¹ který obsahoval plány na rozvoj kulturní, ekonomický i infrastrukturní. Zároveň zahrnoval informace ke kontrole plnění stanovených závazků, k cílovým skupinám, kterých se změny týkaly, a nazíral na řešení v dílčích oblastech, kterými jsou např. vzdělání, grantová politika nebo zatraktivnění Plzně jako turistické destinace.

3.5. Program rozvoje kultury ve městě Plzni na léta 2009 – 2019

V rámci kandidatury na titul EHMK vypracoval přípravný tým akce Plzeň 2015 ve spolupráci s Odborem kultury Magistrátu statutárního města Plzně a s plzeňskou veřejností publikaci nazvanou Program rozvoje kultury ve městě Plzni na léta 2009 – 2019.⁵² Ta pojednává v sedmi propojených kapitolách o rozvoji města v nejrůznějších oblastech od myšlenky, jak co nejlépe využít potenciál

---

⁵¹ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

⁵² Tamtéž.

města, přes různé kulturní projekty, až k jejich samotnému financování a plánovanému způsobu jejich realizace. V Evropě je tato záležitost běžnou praxí, v České republice je poměrně ojedinělá a programy rozvoje kultury má jen minimum českých měst.

Controllingový objekt Plzeň 2015

Město Plzeň si v rámci výše zmíněného Programu stanovilo, že v případě získání titulu zřídí controllingový subjekt Plzeň 2015. Ten měl od roku 2011 sloužit jako rozpočtový nástroj financující projekt EHMK 2015 a to do roku 2016. Výše nutných vynaložených nákladů byla odhadována na 20 mil. Kč/rok a organizace měla být financována z rozpočtu města Plzně.⁵³ Realizace tohoto záměru se ale nezdařila.⁵⁴

Grantová politika města Plzně

Město se zároveň může jako jedno z mála českých měst pyšnit grantovou politikou na evropské úrovni. Unikátní je způsob udělování víceletých grantů na projekty, které probíhá formou veřejné soutěže. Ta je charakterizována nezávislostí, transparentností a odborností. Stále se projevuje snaha o zapojení veřejnosti, která má prostor k vyjádření ke zpracování i samotné realizaci Programu rozvoje města⁵⁵. Z toho důvodu se koná každoroční hodnotící konference poskytující prostor k otevřené diskuzi a dává možnost vznést připomínky k jeho vylepšení. Setkání počítá s minimální účastí 80 osob a to jak odborníků, tak laiků, a je financována z rozpočtu města.

---

⁵³ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, str. 7, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

⁵⁴ Dle mého názoru se jedná o záležitost personální a finanční. Chybí kompetentní lidé, kteří by byli schopni vykonávat nezávislou kontrolu a měli zároveň dokonalou znalost prostředí a problematiky. Kontrola by navíc byla velmi nákladná, město raději investuje do samotných projektů než do následných evaluací. (pozn. aut.)

⁵⁵ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

Infrastrukturní růst

Město Plzeň roste kulturně snad ve všech oblastech, pozadu nezůstává ani kulturní infrastruktura. V souvislosti se získáním titulu EHMK se jedná hlavně o výstavbu nových kulturních objektů a budov sloužících ke kulturním účelům, jakými je např. areál Světovaru nebo nové plzeňské divadlo. Cílem pro následující roky⁵⁶ je především stavba nového divadla, které má nahradit dosluhující a již řadu let nevyhovující Komorní divadlo a sloužit zároveň jako koncertní sál Plzeňské filharmonii. Dále pak přebudovat areál Světovaru na tzv. 4x4 cultural factory, prostor sloužící alternativnímu umění. Výhledově do roku 2019 je plánována stavba multimediálního centra pro informace a vzdělávání, revitalizace kulturního objektu Peklo, zřízení nových výstavních prostor sloužících pro představení expozic vztahujících se k osvobození Plzně nebo zpřístupnění vodárenské věže a její napojení na historické podzemí. Co se týká infrastruktury, která není přímým majetkem města, i na jejím budování by se měla Plzeň podílet. Ať už se jedná o výstavbu nové galerie nebo stavbu muzea designu a životního stylu.⁵⁷

Úprava veřejných prostranství

Ke zvelebování města patří úpravy veřejných prostranství. Projekty tohoto typu jsou financovány z veřejného rozpočtu, fondů Evropské unie, využívají se i příspěvky sponzorů Plzně 2015 a obchodních partnerů.

V programu rozvoje kultury ve městě Plzni pro roky 2009 – 2019 je uveden cíl každoročně zrealizovat alespoň 2 projekty zaměřené na veřejná prostranství. Postupně by měla napříč Plzní vyrůst tzv. Open – Air – Galerie (Galerie pod otevřeným nebem) a to na nejvíce

---

⁵⁶ V tomto kontextu léta 2009 – 2019, na které je Program rozvoje kultury ve městě Plzni vytvořen (pozn. aut.).

⁵⁷ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010 – str. 23 – 25, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

frekventovaných místech s vysokou koncentrací obyvatel.⁵⁸ Mělo by se jednat o trasy pro pěší, na kterých by měly být instalovány „sochy, malby, instalace, light a video projekce.“⁵⁹ Každá oblast, kde by měly tyto úpravy proběhnout, má vlastní odborný tým zpracovávající koncepci rozvržení prostoru. Do roku 2014 se plánuje podél každé ze čtyř řek protékajících Plzní vybudovat tzv. greenways (sportovně rekreační trasy) sloužící jako veřejné prostranství pro setkávání všech věkových skupin. Jeden z cílů, který už se podařilo částečně naplnit, je oživení náměstí Republiky. V roce 2010 došlo ke kolaudaci zlatých kašen a naplánovalo se, že z řemeslných trhů, které se na tomto prostranství konají v pravidelných intervalech, by měly zcela vymizet pouťové atrakce a měly by být nabízeny pouze tradiční řemeslné výrobky a pokrmy. Tento záměr se za poslední rok podařilo úspěšně naplnit.

Turisticky lákavá Plzeň

Plzeň chce využít zisku titulu pro rok 2015 a udělat z města destinaci atraktivní i pro mezinárodní návštěvníky. To bylo jedním z důvodů, proč měla vzniknout mezinárodním týmem vypracovaná strategie rozvoje kulturního turismu, v jehož rámci bude Plzeň představena jako turisticky – kulturní město.

- Jedním z řešených bodů jsou nadregionální festivaly, které by měly obsáhnout více druhů umění a vytvořit kompaktní program lákající alespoň k 4denní návštěvě města.
- Úspěšně zrealizovaným projektem je propagace plzeňské zoologické zahrady, jejíž pavilony prošly rekonstrukcí v roce 2010. Značný důraz je kladen i na marketing. Snahou je dosáhnout toho, aby návštěvníci města

---

⁵⁸ Poblíž centrálního autobusového nádraží, náměstí Republiky navazující na sady a pokračující k řekám Radbúze a Mži, náměstí Emila Škody (pozn. aut.).

⁵⁹ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, str. 51, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

Plzeň uznali místní ZOO za druhou nejkvalitnější v republice hned po pražské.

- Jedním z oblíbených turistických cílů se stala Techmania. Toto science centrum nabízející každoročně pestré škálu aktivit pro všechny věkové kategorie (např. noc vědců, deskohraní: víkend plný her atp.) projde do roku 2015 rozsáhlou rekonstrukcí.
- V neposlední řadě má být Plzeň silněji od roku 2013 propagována jako vhodné místo pro kongresy a konference, což by mělo zvýšit příliv návštěvníků a tedy i tok finančních prostředků do města (kongresová turistika).

Vzdělávání

V Programu rozvoje kultury ve městě Plzni je věnována samostatná kapitola oblasti vzdělávání⁶⁰. Jedním z významných cílů je vychovat kvalifikované pracovníky v oblasti komunikace, marketingu, disponující manažerskými znalostmi, kteří by navázali na nastavený program a cíle kultury města a dokázali pokračovat v udržování aktivit. Z tohoto důvodu by měl být pod Ústavem umění a designu Západočeské univerzity akreditován obor poskytující vzdělání v těchto oblastech.⁶¹

Zmiňované science centrum Techmania bylo založeno, aby přilákalo studenty základních i středních škol ke studiu v technicky orientovaných oborech. Do budoucna je zamýšleno vytvořit vzdělávací program propojující umění a nejnovější technologie. Do roku 2015 je podle Programu rozvoje měst Plzně plánováno vytvoření takto laděné samostatné expozice, která bude součástí vystavovaných exponátů v Techmanii. Zvláštní pozornost má být věnována školám všech typů podporujícím umění a to pořádáním workshopů s předními umělci.

---

⁶⁰ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, str. 62, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-naleta-2009-2019.aspx>.

⁶¹ Od akademického roku 2012/2013 se podařilo otevřít dvousemestrální kurzy Arts managementu (pozn. aut.); <http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2012/08/arts-management-podklady.pdf>.

Program rozvoje si klade za cíl uspořádání minimálně 5 workshopů ročně.

Motiv kandidatury

Jeden ze zásadních motivů kandidatury byl postaven na propojenosti světa kultury se světem umění.

Cílem města je do roku 2014 vypracovat studii Inkubátor & Culture Business Angels kladoucí zvláštní důraz na technologie a kreativitu a vyjadřující podporu podnikatelům a umělcům, kteří se chtějí svojí tvorbou samostatně žít. Tato studie se má snažit využít potenciál města tak, aby byl co nejvíce ekonomicky přínosným. Cílem je mimo jiné zprostředkovat začínajícím umělcům kontakt s uměleckými investory.

Ze strany města bylo přijato opatření, které od roku 2012 vyžaduje po kulturních institucích, aby zapracovaly do svých plánů přímý kontakt s jednotlivými cílovými skupinami, což se nedaří zcela podle plánů plnit. Přímý kontakt s veřejností a jednotlivými cílovými skupinami byl výrazný ve fázi kandidatury Plzně, kdy byly pořádány diskuze s veřejností, debaty, tzv. kulaté stoly a zahrnování lidí v rámci Hry budoucí město – Plzeň město kultury 2015.⁶²

3.6. Slavné plzeňské osobnosti

Mnoho známých českých osobností pochází z Plzně nebo zde nějaký čas žily či pracovaly. Svým působením šířily Plzni v České republice i v zahraničí dobré jméno. Je nutné je zmínit v souvislosti s projektem, protože Plzeň díky nim získala mnohé vynálezy, prvenství a tito lidé se zasloužili o posunutí pomyslných kulturních hranic za hranice města Plzně.

---

⁶² Útvar koordinace evropských projektů: *Hra budoucí město – Plzeň město kultury 2015*, Plzeň: Prima Press s.r.o., 2009.

Z hudebního světa jmenujme např. hudebního skladatele Bedřicha Smetanu, nepopiratelný význam pro Plzeň má se svou loutkářskou tvorbou, „otec“ populárních postaviček Spejbla a Hurvínka, Josef Skupa. Umělec Jiří Trnka se stal průkopníkem animovaného filmu. Bavorský sládek Josef Groll dal Plzni unikátní technologii ve výrobě piva. Díky architektu a staviteli Rudolfu Štěchovi lze do dnešních dní obdivovat výjimečné stavby, jakými jsou plzeňské hlavní nádraží nebo židovská synagoga. Jeho přítel Mikoláš Aleš vymaloval svými freskami fasády patnácti plzeňských domů. Plzeňský rodák Miroslav Zikmund se proslavil svými cestopisnými knihami a cestami podnikanými společně s Jiřím Hanzelkou. Divadelní tvorba je silně spjata s J. K. Tylem, jehož jméno nese i plzeňské divadlo. Další významnou divadelní osobností je Miroslav Horníček. Vynálezci obloukové lampy, Františku Křižíkovi, se stala Plzeň výzkumným pracovištěm. Zasloužil se o výstavbu průmyslové továrny v jedné z plzeňských čtvrtí, v Doudlevcích. Ve stejném oboru působil i Emil Škoda, jehož jméno dodnes nesou plzeňské závody Škoda, které převzal v roce 1859.⁶³

Plzeňští rodáci

Existuje řada plzeňských rodáků, na které může být město právem hrdé, ať hovoříme o hudbě, sportu, nebo divadle. Významnou osobností působící na poli české popové hudby je plzeňský rodák a původní profesí elektrikář pracující v plzeňských Škodových závodech, Karel Gott. Ze západočeského města pochází i slavná střelkyně Kateřina Emmons, fotbalové hvězdy jakými jsou Pavel Nedvěd a Petr Čech, dvojnásobný mistr světa v hokeji Petr Sýkora, Bohuslav Ebermann hrající za HC Škoda Plzeň nebo ve stejném oboru působící Martin Straka. Na tzv. prknech, která znamenají svět, se proslavil Plzeňan Jiří Suchý. V současné době je divadelnímu publiku znám nynější ředitel plzeňského divadla J. K. Tyla a divadelní režisér Jan Burian nebo herec Jiří

---

⁶³ [Http://www.plzen.eu/o-meste/historie-mesta/osobnosti/osobnosti.aspx](http://www.plzen.eu/o-meste/historie-mesta/osobnosti/osobnosti.aspx).

Langmajer, který se stal držitelem divadelní ceny Thálie v roce 1998.⁶⁴ Jako další významné osobnosti se vztahem k Plzni lze jmenovat dramatika a herce Antonína Procházku, spisovatele Zdeňka Šmída, zpěvačku Radku Fišarovou, herce Tomáše Hanáka, Zorku Kostkovou a Martina Stránského, operní pěvkyni Evu Urbanovou, nebo známého grafika, malíře a ilustrátora Jiřího Slívu.⁶⁵

Současní patroni projektu

Současnými žijícími patrony, kteří drží nad projektem pomyslnou ochrannou ruku, jsou bývalý primátor města Plzně Pavel Rödl. Toho ve funkci vystřídal Martin Baxa a dostal se tak do čela města i společnosti Plzeň 2015, kde vykonává funkci předsedy správní rady. Další patronkou v období kandidatury města Plzně na titul EHMK byla náměstkyně primátora, Marcela Krejsová, v současné době na tomto postu působí Eva Herinková. Patronát převzal po tehdejší hejtmance Plzeňského kraje, Miladě Emmerové, Milan Chovanec.

---

⁶⁴ [Http://www.oplzni.eu/?page_id=2082](http://www.oplzni.eu/?page_id=2082).

⁶⁵ Beneš, E a kol.: *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2009, str. 54.

4. Prováděné rozhovory

V průběhu zpracování první teoretické části práce jsem zjistila, že na českém trhu existuje málo publikací a dostupných zdrojů, ze kterých bych svoji bakalářskou práci mohla vypracovat. Jedná se o záležitosti interního pracovního týmu nebo ty, které jsou hodně aktuální, proto nejsou a nemohou být písemně podchyceny. Kontaktovala jsem současné i minulé osobnosti Plzně 2015, o.p.s., které se na projektu podílely a podílejí. Chtěla jsem uvedenou informační absenci eliminovat.

Cílem bylo zjistit dotazníkovým šetřením bližší informace o kandidatuře a přípravách na rok 2015, a to na základě rozhovorů s osobnostmi Plzně 2015, o.p.s..

Vedla jsem rozhovor s dvěma respondenty, kteří stáli u kandidatury Plzně od jejího počátku a na projektu spolupracují dodnes. Těmi jsou Petr Šimon, současný manažer zahraničních projektů a divadelník a pedagog Roman Černík. Třetí dotazovnou pak byla Stanislava Brejchová, která na projektu začala spolupracovat přibližně ve stejné době jako Petr Šimon, ale nyní už členkou týmu Plzně 2015 není. Stále se ale angažuje v kulturních projektech v Plzeňském kraji.

Uvedené osoby jsem kontaktovala, neboť jsem již měla možnost se s nimi setkat během kulturologické exkurze v Plzni v roce 2011 a 2012, kdy nám o projektu přednášeli a také proto, že jsou všichni tři v těsném kontaktu s kulturním děním v Plzni a projektem Plzeň 2015 jako takovým. Tuto exkurzi jsme jako studenti Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích měli možnost v rámci předmětu „Einführung in die Kulturwissenschaft“ absolvovat,

Znění dotazníku je součástí příloh práce. Protože byly otázky v dotazníku koncipovány jako otevřené, získala jsem další zajímavé informace týkající se rozvoje města Plzně, současné kultury i pozadí samotného projektu. Odpovědi jsem nahrávala na diktafon a všechny tři rozhovory jsou součástí mého archivu. Výpovědi jednotlivých osob

zkracuji a odkazuji na ně v průběhu praktické části pod počátečními písmeny jmen jednotlivých respondentů.⁶⁶

Spolupráce s osobnostmi Plzně 2015 byla velmi přínosná. Drobným problémem bylo pouze časové zaneprázdnění Romana Černíka i Petra Šimona, kteří na projektu neustále pracují a jsou proto pracovní velmi vytížení. Všichni tři jmenovaní byli vstřícní a snažili se zodpovědět všechny otázky.

Stanislava Brejchová na některé otázky odpovědět nemohla, protože se týkaly i současnosti, kdy už v týmu Plzně 2015 nepůsobí. Oslovila jsem ji ale především z toho důvodu, protože se mnohé otázky týkaly období kandidatury a právě Stanislava Brejchová patří mezi osoby, které stály u projektu v této době.

Samotný dotazník byl rozdělen do dvou částí. První se týkala faktografických údajů a druhá pak subjektivních pohledů daných osob na projekt EHMK a jeho pozadí. Bylo však logické předpokládat, a to se i potvrdilo, že spolupráce na projektu je časově velmi náročná a stává se významnou a neoddělitelnou součástí jejich životů. Moji domněnku mi potvrdil během rozhovoru Petr Šimon.

První část dotazníku se týkala otázky vzniku myšlenky ucházet se o titul EHMK, personálních změn od období kandidatury dodnes. Dále pak taktiky, kterou Plzeň v boji o titul využila. Dotazovala jsem se rovněž na kulturní posun Plzně od získání titulu dodnes. Zajímavé bylo ptát se dále na stanovené cíle a jejich plnění. Zajímalo mě, jaký rozdíl byl/je mezi plány a realitou a jak se daří plzeňskému týmu naplnit to, co si stanovil v Přihlášce. Snažila jsem se získat i informace, které se týkají negativních stránek projektu a překážek, které se mu postavily do cesty. Ačkoliv jsem vyhledala mnohé internetové a několik knižních zdrojů týkajících se projektu EHMK vázajících se k přihlášce a kandidatuře měst, dotazovala jsem se dále na literaturu, s kterou bylo nutno při přípravě Plzně na získání titulu EHMK pracovat. Součástí souboru otázek byl dále dotaz na legislativní ukotvení titulu EHMK v České republice i Evropské unii a na dohled nad plněním závazků vítězných měst v České

---

⁶⁶ Roman Černík – RČ; Petr Šimon – PŠ; Stanislava Brejchová – SB.

republice. Dále jsem se ptala na vůdčí osobnosti projektů takového formátu a zaměřila jsem se na statutární město Plzeň. Protože jsou volena pro daný rok města vždy dvě, zajímala jsem se v neposlední řadě o spolupráci mezi Plzní a druhým EHMK pro rok 2015, belgickým Monsem.

Soubor otázek v druhé části se zaměřil na osobní motivaci a zainteresovanost respondentů do projektu EHMK: proč se dané osobnosti zapojily do projektu, co je na něm lákalo, co oni sami považují za největší přínos zisku titulu EHMK pro statutární město Plzeň a jak danou situaci vnímají ze své perspektivy.

S osobnostmi Plzně 2015 jsem se setkala ve dnech 4., 5. a 8. dubna 2013. Díky osobnímu setkání se zástupci Plzně 2015 jsem měla možnost poznat přímo a lépe jedno z dějišť alternativní kultury v Plzni a to Moving Station, tzv. hemžící se zastávku, kde jsem se setkala s Romanem Černíkem. Jako umělecký ředitel Johan o.s. v těchto prostorách nejprve zahájil vernisáž výstavy studentů Ústavu umění a designu Západočeské univerzity. Poté mi poskytl rozhovor.

Dalším zajímavým místem,⁶⁷ bylo samotné sídlo Plzně 2015 o.p.s., kde jsem se setkala s manažerem zahraničních vztahů Petrem Šimonem, který zde má kancelář. Při této příležitosti jsem měla možnost poznat i jednoho ze zahraničních stážistů, kterým je Steve Naumann ze Spolkové republiky Německo.⁶⁸ Se Stanislavou Brejchovou jsem se setkala v jedné z plzeňských kaváren, v Anděl Music Café.

---

⁶⁷ V rámci kulturologické exkurze v Plzni v roce 2012 jsme navštívili sídlo Plzně 2015, o.p.s., kde nám členka týmu Plzně 2015, Mgr. Eva Kraftová, podala základní informace o titulu EHMK (pozn. aut.).

⁶⁸ Viz příloha č. 6.

4.1 Vybraní respondenti

Před samotným sdělením informací pocházejících z řízených rozhovorů je vhodné mé tři respondenty v krátkosti představit.

Mgr. et MgA. Roman Černík

Roman Černík pochází z Chebu. Studoval divadelní antropologii, po zrušení oboru absolvoval na DAMU na katedře autorské tvorby a pedagogiky. Dále vystudoval pedagogiku – obor český jazyk a dějepis. V současné době působí na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni. Jeho jméno je v Plzni silně spojováno s Moving Station, tzv. hemžící se zastávkou, která je dějištěm mnoha kulturních a uměleckých projektů.⁶⁹ Je uměleckým ředitelem Johan o. s.⁷⁰, centra zabývajícím se kulturními a sociálními projekty. Zajímá se o alternativní metody výuky, divadelní projekty a o uměleckou tvorbu spjatou s určitým místem a komunitou k místu se vážící. Je jedním z autorů myšlenky projektu EHMK v Plzni.

Mgr. Petr Šimon

Petr Šimon je původem z Karlových Varů, v Plzni ale žije již čtrnáctým rokem. Učitel francouzského a českého jazyka působí v plzeňské Alliance Française,⁷¹ jejíž je místopředsedou. Vyučoval na Církevním gymnáziu a Gymnáziu Františka Křižíka v Plzni. Dva roky pracoval na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni na Katedře ruského a francouzského jazyka jako asistent se zaměřením na francouzskou literaturu. Je členem týmu Johan o. s.⁷² Nyní se naplno věnuje své práci v týmu Plzně 2015, jehož členem je od roku 2008. Působí jako manažer zahraničních projektů.

---

⁶⁹ Moving Station, neboli „hemžící se zastávka“ je dnes již nevyužívaná budova nádraží Jižní předměstí, kde se již 11 let konají kulturní a umělecké projekty. Zároveň je sídlem sdružení Johan o.s. (pozn. aut.).

⁷⁰ [Http://www.johancentrum.cz/cz/johan-o-s/](http://www.johancentrum.cz/cz/johan-o-s/).

⁷¹ [Http://www.alliancefrancaise.cz/plzen/-Kdo-jsme-.html](http://www.alliancefrancaise.cz/plzen/-Kdo-jsme-.html).

⁷² [Http://www.johancentrum.cz/cz/johan-o-s/](http://www.johancentrum.cz/cz/johan-o-s/).

Mgr. Stanislava Brejchová

Stanislava Brejchová pochází z jižních Čech. Studovala na Historickém ústavu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, obor kulturní historie. Už během studií pracovala v kulturních institucích a snažila se veřejnosti přibližovat různorodost kultury. Zabývá se kulturním managementem, je posluchačkou kurzů Arts managementu realizovaných ve spolupráci Ústavu umění a designu a Plzně 2015 o.p.s.. Stojí za realizací projektu vybudování Studijního depozitáře mobiliárních fondů v klášteře v Plasích.⁷³ Je autorkou mnoha návrhů na řešení využití památkového fondu. V Plzni žije osmým rokem a členkou týmu Plzně 2015 byla v letech 2009 – 2010. Nyní má na starosti studijní depozitář mobiliárních fondů v klášteře Plasy.

---

⁷³ [Http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/slavka-brejchova/](http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/slavka-brejchova/).

4.2 Zpracované výpovědi

1. část dotazníku

Všem dotazovaným jsem jako první otázku položila tu, která se přímo nabízí a je logické od ní začít. *„Při jaké příležitosti a kdy vznikla myšlenka, aby se Plzeň ucházela o titul EHMK a kdo byl jejím autorem?“*

RČ mi sdělil, že na přelomu let 2006/2007 ho požádala Yvona Kreuzmannová, tehdejší plzeňská náměstkyně pro kulturu, aby našel evropské projekty, které by se týkaly financování kultury. Žádala ho především, jakožto tehdejšího vedoucího odboru kultury Magistrátu města Plzně, o zjištění možnosti čerpat z evropských fondů finanční prostředky na stavbu nového plzeňského divadla.

RČ se v roce 2003 účastnil akce, která byla součástí projektu EHMK Graz⁷⁴ a dozvěděl se, že v roce 2006 Evropská komise rozhodla, že v roce 2015 ponese titul EHMK jedno české město. Protože se RČ a Yvona Kreuzmannová rozhodli využít jedinečnou příležitost Plzně stát se pro Evropu a v Evropě výraznější, jsou považováni za hlavní nositele myšlenky kandidatury Plzně na titul EHMK.

Další, kdo stál u jejího zrodu, byl Petr Pelcl.⁷⁵ Tato trojice odstartovala kandidaturu města. Pomáhala jim menší skupinka lidí pracujících v oblasti kultury a snažících se připravit zázemí pro to, aby mohla Plzeň kandidovat. Cílem bylo zároveň získat evropskou podporu do oblasti kultury.

PŠ spolupracuje na projektu od roku 2008 a tento příběh zná pouze zprostředkovaně od zmíněných zúčastněných, stejně jako SB, která se stala členkou týmu v roce 2009. Ta zároveň dodává, že *„o získávání titulu se příliš v té době nevědělo“*⁷⁶, díky čemuž pak došlo k mírnému rozčarování představitelů města, když zjistili, že na celou akci bude

---

⁷⁴ Český překlad Štýrský Hradec (pozn. aut.).

⁷⁵ [Http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/petr-pelcl/](http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/petr-pelcl/).

⁷⁶ Rozhovor se Stanislavou Brejchovou, osobní archiv autorky.

muset město přispět nemalou finanční částkou. Nešlo již ale od odsouhlaseného projektu odstoupit.

V otázce č. 2 mě zajímalo, „*Jaké změny proběhly od začátku kandidatury Plzně do současné doby, co se týká personálního obsazení týmu Plzně 2015.*”⁷⁷

Na tuto otázku mi odpověděli všichni tři dotazovaní *de facto* totožně. Menší rozdíly vycházejí ze subjektivní zkušenosti dotazovaných.

Dle slov RČ proběhly zásadní personální změny. Důvodem je délka trvání projektu, během které se mění vlády, politici a vedení města. „*V postsocialistických zemích je smutným faktem, že jedna skupina lidí kandidaturu připravuje, jiný tým ji realizuje a po získání kandidatury se tím opět mění, protože do průběhu vstupují různé politické vlivy. To bylo možné sledovat v maďarském městě Pécs, estonském Tallinu, slovenských Košicích.*”⁷⁸

PŠ mi řekl, že odpověď by byla značně obsáhlá a pro lepší pochopení rozdělil personální změny v plzeňském týmu na období kandidatury a období po získání titulu. Na začátku kandidatury byl tým velice úzký, čítal 2 zaměstnance na plný úvazek, 1 na částečný a fungoval pod Útvarem pro koordinaci evropských projektů města Plzně, který je příspěvkovou organizací statutárního města Plzně. Profesionálním složením se jednalo o vedoucí odboru marketingu a prezentace, vedoucí odboru kultury a náměstkyni pro kulturu plzeňského magistrátu.

PŠ dále dodává, že Mezi hlavní ideové vůdce⁷⁹ kandidatury patřili na jeho samém počátku Roman Černík (tvůrce myšlenky), Petr Pelcl, Marcela Krejsová a Vladimír Líbal⁸⁰. Do jara 2009 tým fungoval jen v takto malém složení a jeho členové pocházeli převážně z Plzně. Tým se poté začal postupně měnit, odešel ředitel Petr Pelcl, kterého nahradil

---

⁷⁷ Stanislava Brejchová na tuto otázku nemohla přesně odpovědět, v současném týmu Plzně 2015 již nepracuje a nemá proto možnost dokonalého porovnání minulého stavu se současným (pozn. aut.).

⁷⁸ Rozhovor s Romanem Černíkem, osobní archiv autorky.

⁷⁹ Nositelé myšlenky EHMK pro Plzeň byli Roman Černík společně s Yvonou Kreuzmannovou a Petrem Pelcem; Roman Černík, Petr Pelcl, Marcela Krejsová a Vladimír Líbal byli prvními tvůrci záměrů a projektů (pozn. aut.)

⁸⁰ [Http://www.plzen2015.net/tym-sirsi/vladimir-libal/](http://www.plzen2015.net/tym-sirsi/vladimir-libal/).

Petr Šimon. V té době, v roce 2010, do týmu přišla Stanislava Brejchová a začalo se spolupracovat se zahraničními externisty. Významnou posilou se stala Anka Podlesná ze Slovenska, která byla členkou kandidujícího týmu Prešova. Ten získal titul EHMK v roce 2013. Pomyslným uměleckým ředitelem projektu Plzně byl až do roku 2010 Roman Černík. Pomyslným proto, že ještě funkce výkonného a uměleckého ředitele nebyly pevně vymezeny. Tak veškeré činnosti v umělecké oblasti vykonával RČ jakožto jeden z iniciátorů projektu. Se vznikem o.p.s. došlo ke striktnějšímu profesnímu rozdělení a vzniklo oddělení participace, marketingu a propagace. Byl nově obsazen post uměleckého ředitele a programového manažera. Tým se zvětšil, 1. 6. 2009 se jeho součástí stala kulturní lobbyistka, organizátorka, autorka projektu Tance Praha⁸¹, mezinárodně uznávaná osobnost, Yvona Kreuzmannová. Ta kolem sebe vytvořila kreativní tým, vysvětluje dále SB.

Po získání titulu vznikla v říjnu 2010 Plzeň o.p.s. a odloučila se od Útvaru koordinace evropských projektů města Plzně. Následně se opět vystřídalí výkonní ředitelé a v říjnu 2011 nahradil stávajícího Milana Svobodu Tomáš Froyda, který ve své funkci působil po dobu 1 roku.

Do současné doby se původní tým rozrostl z původních 3 pracovníků na cca 15. Zároveň s Plzní 2015, o.p.s. spolupracuje na 30 externistů. Dále je zapojen Odbor kultury města Plzně, Odbor prezentace a marketingu města Plzně, Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, nebo Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, doplňuje RČ.

Dle názoru PŠ je ještě nutno posílit produkční část a PR oddělení. Počet pracovníků je ale stále nízký, dle slov PŠ to vedení města Plzeň vnímá naopak a má pocit, že stav je nadhodnocený.

Nyní je vypsán konkurz⁸² na nového ředitele Projektu, který by měl být do funkce jmenován k 1. 6. 2013.

Otázka č. 3 se zaměřovala na taktiku města v boji o titul EHMK: *„Plzeň se dostala do užšího výběru kandidátských měst mj. díky vhodně*

---

⁸¹ [Http://www.tanecpraha.cz/news/index/mn/22/page/44](http://www.tanecpraha.cz/news/index/mn/22/page/44).

⁸² V Přihlášce je stanoveno, že post ředitele projektu bude obsazován konkurzem (pozn. aut.).

zvolené taktice zaměřené na zapojení obyvatel města Plzně do „bojů o titul“. Nakolik se město této taktiky drželo? V jaké oblasti je zapojení veřejnosti nejvíce patrné?“

V této otázce byl myšlený i posun, tedy zapojení obyvatel do projektu EHMK v období kandidatury v porovnání se současným stavem. Dozvěděla jsem se, že Plzeň v informovanosti o titulu pro české město na rok 2015 předstihla i samotné Ministerstvo kultury ČR a jeho vyhlašování termínů této akce.⁸³

V období kandidatury byla silná snaha o vytváření prostoru pro prezentaci projektu a komunikaci s veřejností, za účelem jejího zapojení. V rozhovorech byl zmíněn projekt Future City Game⁸⁴ vzniklý ve spolupráci s British Council, nebo řada kulatých stolů. Ačkoliv není PŠ specialistou na vztahy s veřejností tzv. PR, podařilo se mu v období kandidatury vytvořit se SB několik akcí na zapojení veřejnosti., v té době byly odborníky kritizované, dnes se ale na ně vzpomíná jako na „zlatou éru zapojování lidí.“⁸⁵

V 2. kole kandidatury na EHMK měla možnost hodnotící komise při návštěvě měst zavítat do areálu Světovaru v rámci festivalu Světovaření.⁸⁶ Komisi dle názoru SB zřejmě zaujalo především nadšení pro projekt u lidí z týmu Plzně 2015 a to, že je více osobním. Lidé se na téhle akci znali, bavili se mezi sebou. Ostrava pojala celý projekt velmi profesionálně a manažersky, zatímco v Plzni se jednalo „o pár nadšenců, kteří se posbírali na ulici a kteří tomu projektu hodně věřili.“⁸⁷

Jako velký přínos hodnotí všichni tři dotazovaní, že se plzeňskému přípravnému týmu podařilo sestavit tzv. Program rozvoje kultury na desetileté období⁸⁸ v součinnosti s plzeňskou veřejností, což Plzni při kandidatuře výrazně pomohlo. Výběrová komise uvedené hodnotila

---

⁸³ První výzva v předkládání přihlášek byla podána Ministerstvem kultury ČR 1. 1. 2009 (pozn. aut.).

⁸⁴ Útvar koordinace evropských projektů: *Hra budoucí město – Plzeň město kultury 2015*, Plzeň: Prima Press s.r.o., 2009.

⁸⁵ Rozhovor se Stanislavou Brejchovou, osobní archiv autorky.

⁸⁶ <http://www.plzen2015.net/vse/navsteva-monitorovaci-komise-eu-v-plzni/>.

⁸⁷ Rozhovor se Stanislavou Brejchovou, osobní archiv autorky.

⁸⁸ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

velmi pozitivně. Tento dokument představuje v Evropě již tradiční záležitost s určitým závazkem do budoucna, ale v českém prostředí je záležitostí ojedinělou. Vytváření i úspěšné plnění se Plzni dařilo dokumentovat. Dle názoru SB byl celý Program pečlivě připravován, pracovalo se se SWOT analýzami, bylo najaté občanské sdružení ze zahraničí, které se snažilo s lidmi pracovat a získat od nich podněty a nápady.

SB dodává, že v době kandidatury se pořádaly diskuze a schůzky s osobnostmi, se kterými se občané běžně neseťkají, ale konzumují kulturu, kterou tito lidé tvoří. Ať už se jedná o ředitele divadla J. K. Tyla v Plzni Jana Buriana, Vladimíra Líbala, který v té době pracoval jako vedoucí odboru kultury Magistrátu města Plzně, dále Romana Černíka, otce myšlenky EHMK pro Plzeň. Protože nebyly k dispozici dostatečné prostory, pořádaly se diskuze v plzeňské kavárně Inkognito. Dle názoru SB bylo výhodou, že se nemusel platit pronájem prostor a zástupci týmu byli lidem blíže. S většími projekty a akcemi se poté tým přesunul do tzv. Domu hudby, který je využíván nyní. V kavárně zůstal jen velký plakát Plzně 2015 jako připomínka na dobu veřejných diskuzí. Do debat byli zváni odborníci na danou problematiku a organizace, které se řešenými tématy zabývaly. Často vznikaly zajímavé, podnětné diskuze, protože odborníci nebyli zvyklí čelit přímým otázkám a často ostřejším připomínkám veřejnosti.

Jako názorný příklad zapojení veřejnosti do kandidatury města Plzně uvedla SB veřejnou akci, která se konala na místě, kde by měla do budoucna vzniknout nová západočeská galerie. Plzeňský tým kandidatury podal veřejnou výzvu a lidé měli možnost přijít s jakýmkoliv nápadem, veřejným vystoupením a tým Plzně 2015 jim pak pomohl s marketingem, prezentací a PR. Tyto akce stály minimum finančních prostředků, vznikaly bez pomoci města a měla je na starosti Stanislava Brejchová s Helenou Šimicovou.⁸⁹

PŠ připomněl, že v současné době probíhá projekt „Pěstuj prostor“, který se zaměřuje na zapojení „obyčejného českého člověka“.

---

⁸⁹ [Http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/helena-simocova/](http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/helena-simocova/).

nevýhodou je, že ne celá veřejnost se do něho chce aktivně zapojovat a má chuť diskutovat o veřejném prostoru a o tom, jak by měla veřejná prostranství vypadat. *Bohužel se nedaří dodnes dodržet zapojení veřejnosti tak, jak bych si představoval.* ⁹⁰

Cílem čtvrté otázky bylo zjistit, *„Jak se Plzeň kulturně posunula od získání titulu vpřed, co jí ještě čeká a jakých dílčích úspěchů už dosáhla, budeme – li vycházet ze závazků, které si Plzeň sama v Přihlášce⁹¹ stanovila?“*

Podle RČ je velkým přínosem, že vznikly nové kulturní projekty, které mnohdy vzešly z iniciativy občanů. Podařilo se propojit plzeňské obyvatele a objevily se nové osobnosti na poli kultury. V tom ve své odpovědi souhlasí PŠ i SB, která ale nedokáže zcela posoudit posun Plzně podle toho, co je stanoveno v Přihlášce, protože od roku 2010 v týmu Plzně 2015 nepůsobí.

„Zřejmý je v každém případě posun ve smýšlení Plzeňanů a jejich schopnosti diskutovat. Lidé se naučili více veřejně prosazovat a projevovat se.“ ⁹²

RČ ve svém vyprávění pokračuje s tím, že do Plzně byly pozvány rozsáhlejší projekty, ať se jedná o Tanec Praha,⁹³ nebo rozšíření festivalu Divadlo⁹⁴. Kultura navíc začala být mnohem více diskutována, než tomu bylo dříve. Na jednu stranu v pozitivním, na druhou bohužel i v negativním smyslu. SB říká, že změna je dále viditelná i u kulturních akcí, co se týká jejich kvality a zaměření, nikoliv množství, to v tomhle případě není rozhodující. Vyprofilovaly se kluby a vznikly nové projekty, jakým je třeba festival animovaného filmu Animánie.⁹⁵

PŠ nastínil i organizační změny. Byla vytvořena nezávislá obecně prospěšná společnost Plzeň 2015, v roce 2010 došlo k vytvoření

---

⁹⁰ Rozhovor s Petrem Šimonem, osobní archiv autorky.

⁹¹ Beneš a kol., E.: *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2009.

⁹² Rozhovor s Petrem Šimonem, osobní archiv autorky.

⁹³ [Http://www.tanecpraha.cz/news/index/mn/22/page/44](http://www.tanecpraha.cz/news/index/mn/22/page/44).

⁹⁴ [Http://www.festivaldivadlo.cz/cs/](http://www.festivaldivadlo.cz/cs/).

⁹⁵ [Http://www.animanie.cz/2013/](http://www.animanie.cz/2013/).

Strategického plánu rozvoje kultury ve městě Plzni⁹⁶, který dále rozvíjí Příhlašku.⁹⁷ Vznikly nové sekce při společnosti Plzeň 2015, o.p.s. - programová, participační a regionální.

Došlo k posunu ve 4 původních programových proudech uvedených v Příhlašce, kterými byly umění a technologie, vztahy a city, tranzit a minority, příběhy a prameny. Došlo k přejmenování původních programových proudů. Z těch bylo vycházeno, pouze vznikla témata, která byla obyvatelům Plzně bližší a to plzeňské pivo, plzeňské loutky, plzeňský design, plzeňská tradice a historie, plzeňský sport.

PŠ se zmiňuje i o nově vytvořeném logu, které je odvozeno z loga kandidátského. Dříve vzniklo heslo „zkusme si to jen představit“, nyní je Plzeň ve fázi realizační a tým došel k tomu, že si plánované představit umí a snaží se to naplnit.

U otázky č. 5: „*Měla kandidatura a samotné získání titulu i své stinné stránky? Pokud ano, jaké?*“ se odpovědi SB a RČ téměř shodovaly. Oba se zaměřovali především na kulturu a její přijímání veřejností, PŠ mi pak sdělil i problémy týkající se finanční stránky projektu.

RČ říká, že kultura se stala diskutovaným tématem, to s sebou ale nese i stinné stránky. Velká část tradiční a konzervativnější plzeňské veřejnosti nedokáže přijmout alternativní způsoby kultury a v Plzni se bohužel začalo říkat i „špinavá alternativa“. Během kandidatury i v období po získání titulu se projevila „zkostnatělost“ lidí, kteří určují hlavní proud plzeňské kultury, snaha udržet stávající principy a projevující se obavy z něčeho nového. Tím by mohlo být pozvání zahraničních hostů nebo lidí, kteří dělají kulturu mimo město Plzeň. To není kladně přijímáno ze strachu, že by tito nosiči kultury mohli přijít s něčím, co by se plzeňskému publiku mohlo obzvlášť zalíbit a začalo by

---

⁹⁶ Krejsová, M.: Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>.

⁹⁷ Havlíčková, Š.: *Otevřete si Plzeň! : přihláška města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, Magistrát města Plzně, 2010.

to vyžadovat. Zároveň jsme mohli pozorovat nedospělost demokratické společnosti ve městě, připojuje RČ.

PŠ považuje za největší stinnou stránku odmítavý postoj konzervativní české společnosti, která často nechce přijmout inovativní a kreativní nápady a projekty, jakým EHMK bezesporu je. Jako názorný příklad uvádí PŠ den Meliny Mercoury⁹⁸, kdy byla v Plzni uzavřena Americká třída,⁹⁹ a docházelo k mnohým stížnostem na zkomplikování plzeňské dopravy, kterým muselo město čelit a řešit je. PŠ dodává, že ve světě se jedná o běžnou záležitost, která je pozitivně přijímána a lidé si užívají toho, že v dny konání akce jsou pro auta podobná místa uzavřena.

Někteří lidé, kteří přišli se svými nápady a chtěli se podílet na projektu Plzeň 2015, nepochopili jeho filozofii a nesplnili požadavky. Proto jejich návrhy nemohly být podpořeny, to nebylo vždy dobře přijímáno a vznikalo napětí, doplňuje RČ.

Stinnou stránkou je i to, že v Plzni nefunguje kulturně – společenský magazín a většina regionálních časopisů a novin je určitým způsobem politicky zaměřena.¹⁰⁰ Chybí médium, které by plzeňskou kulturu objektivně hodnotilo a podávalo nezávislé recenze. Kulturní magazín „Žurnál“¹⁰¹ vycházející vždy na konci měsíce a představující kulturní nabídku na měsíc následující, je dobrým vodítkem v kulturních akcích města, ale neposkytuje kritický pohled na kulturu. Na tom se shoduje RČ se SB.

Zároveň je kultura vnímána dle RČ jako něco posledního a nedůležitého, neustále je vyzdvihována nutnost financí na věci důležitější, jakými jsou silnice, infrastrukturní opravy atp. Objevily se falešné předsudky a očekávání, které si politici, organizace i běžná veřejnost vůči projektu vytvořili. *„Obecně se ví, že do plzeňského projektu Plzeň 2015 plynou miliony, zatím ale nebylo výrazně nic vidět.*

---

⁹⁸ Oslavy na počest řecké ministryně kultury, autorky myšlenky volení EKMH (pozn.aut.).

⁹⁹ Jedna z hlavních a nejfrekventovanějších tříd v Plzni propojující centrum města k hlavnímu vlakovému nádraží (pozn. aut.).

¹⁰⁰ Kulturní magazín Žurnál je vždy na konci měsíce dodáván do kaváren, knihoven, veřejných prostor, kde si ho lidé mohou zdarma vyzvednout, zároveň je dostupný online na internetu (pozn. aut.);

¹⁰¹ [Http://zurnalmag.cz](http://zurnalmag.cz).

*Špatně se pak veřejnosti vysvětluje, že se jedná o postupnou proměnu a změny se projeví časem.*¹⁰² Další stinnou stránkou je podle PŠ chybějící podpora ze strany velkých firem, nečinnost Plzeňského kraje a nejhorší je nezájem Ministerstva kultury ČR včetně vlády, ačkoliv se jedná o projekt České republiky a nejen města samotného. S nepochopením se dle slov SB setkal tým Plzně 2015 i v jednání s vedením města, které se nelíbilo úředníkům zvyklým na oficiální jednání a odmítalo přijmout nový a trochu jiný způsob, který tam vnesli členové Plzně 2015.

Stinnou stránku dle názoru PŠ představují v neposlední řadě i finance. Ačkoliv se jedná o celorepublikový projekt a nejen projekt Plzně, přistupuje k němu Česká republika dost odmítavým způsobem. To zřejmě v návaznosti na zisk titulu hlavního města Prahy, která svoji příležitost, dle SB, výrazněji nevyužila.¹⁰³ Projekt je z velké části financován městem Plzní a monitorovací zprávy jsou v tomto ohledu dost skeptické. Vyjadřují se ve smyslu, jestli se za vymezené prostředky podaří projekt vůbec dodělat.

Jako jediný pak PŠ přiznává, že v začátcích kandidatury města Plzně si nebyl jistý, jestli vůbec někdo o tenhle projekt má v Plzni zájem a jestli jeho práce není zbytečná.

Otázka č. 6 se snažila nalézt odpovědi na otázku, zda se *„Vyskytla na cestě v boji o titul nějaká výrazná překážka, ať už z důvodů finančních, organizačních nebo personálních, které bylo nutno čelit?“*

Všichni tři dotazovaní se shodli na tom, že v každém případě byla finanční překážka jednou z bariér. Problémem je, že projekt EHMK je projektem dlouhodobým, během délky jeho trvání se často mění nejen vlády, ale i její jednotliví členové. V případě ministrů kultury se od počátků kandidatury českých měst vystřídali tři – Václav Riedlbauch, Jiří Besser a Alena Hanáková. Václav Riedlbauch údajně přislíbil městu, které se stane EHMK, finanční podporu ve výši 400 mil. Kč. Právě z důvodu změny politického vedení nebyl dodržen původní slib a částka

---

¹⁰² Rozhovor s Petrem Šimonem, osobní archiv autorky.

¹⁰³ Hlavnímu městu Praha byl titul EHMK přidělen Evropskou komisí ještě podle původních podmínek volby, kdy titul dostávala často hlavní města (pozn. aut.).

klesla na „pouhých“ 100 mil. Kč, což je znatelný rozdíl. Další překážkou jsou chybějící soukromí sponzoři, nastiňuje problematiku financování PŠ.

V neposlední řadě pak vznikají rozpory v zájmech: *„EHMK je na jednu stranu projektem politickým, na druhou stranu nezávisle - uměleckým. Je projektem plzeňským, regionálním, zároveň ale i českým a evropským. Musí se snažit zapojit lidi a nalákat turisty. Nesmí je lákat na pivo a loutky, musí je ale využít.“*¹⁰⁴

V období kandidatury vázla spolupráce vedení města Plzně a týmu Plzně 2015. To se změnilo se vznikem o.p.s., která je navázaná na město, tudíž je spolupráce nezbytná, dodává SB.

Překážky se objevily i na rovině personální, kdy fungoval pouze slabý tým lidí připravujících kandidaturu. SB uvádí, že přípravy vyžadovaly i 12 – 14 hodinovou denní pracovní dobu, což se nedá dlouhodobě vydržet. Často se pak dostaví skepse, chybí nové nápady a energie a člověk má pocit, že už nemá projektu co zvláštního přinést. Jako překážku lze hodnotit i chybějící rozsah znalostí a schopností lidí, kterými by bylo potřeba pracovní tým posílit. Bohužel se nedá zcela předat osobní zkušenost, a tak chyby, které lidé z pracovního týmu dělali, opakovali jejich následovníci.

Ze svého subjektivního pohledu říká PŠ, že by projekt měl být více inovativní a nezávislý.

RČ uvádí jako významnou překážku chybějící výraznější spolupráci města, nezáměr ministerstva kultury a nesoučinnost celé vlády, která se k projektu staví odmítavým způsobem a se statutárním městem Plzeň téměř nespolupracuje, ačkoliv se jedná o projekt celorepublikový.

*„Kultura je v dnešní době vnímaná post – marxisticky jako něco nedůležitého, co finance pouze spotřebovává a staví se nad ni jiné věci, jakými jsou třeba infrastruktura, nebo kanalizace. Na kulturu nejsou finance.“*¹⁰⁵

---

¹⁰⁴ Rozhovor s Petrem Šimonem, osobní archiv autorky.

¹⁰⁵ Rozhovor s Romanem Černíkem, osobní archiv autorky.

Otázka č. 7 se vztahovala ke zdrojům... „Z jakých materiálů bylo nutno při přípravě Plzně na titul vycházet? Je k tématu literatura (případně v jakém jazyce), nějaké rámcové podklady, nebo si musí města tvořit všechno sama a jaký přístup má k případným materiálům veřejnost?“

Můžeme odvodit, že neexistuje ucelený seznam literatury a zdrojů, protože každý z dotazovaných vnímá jako zásadní podklady k tvorbě přihlášky do soutěže o titul EHMK něco jiného.

Jak přibližuje PŠ, RČ i SB, Plzeň využívala přihlášky úspěšných měst, kterými se snažila inspirovat a z jejich chyb poučit. Dále pak různé evaluační a monitorovací zprávy Evropské komise i hodnotící zprávy, které si vydávají města sama. Významným dokumentem je i hodnotící Palmerova zpráva¹⁰⁶ z roku 2005, která hodnotí vývoj celého projektu EHMK od jeho vzniku, od roku 1985, dodává RČ. Velmi kvalitně zpracovaná evaluace projektu pochází z Liverpoolu, na kterém spolupracovala Liverpoolská univerzita.

Důležitými pro Plzeň byla pravidla vydaná Evropskou komisí, která rozdělují projekt do dvou dimenzí – město a občané a evropská dimenze. Dle slov SB bylo nutné zahrnout mnoho materiálů, od průzkumů veřejného mínění, zápisy z veřejných setkání, interní plzeňské materiály, až po evropské dokumenty a nařízení. Využity byly materiály Centra pro komunitní práci.¹⁰⁷ SB dodává, že je bezpodmínečně nutná znalost kultury v Plzni, dopravní situace i sociálních služeb a dále Plánu rozvoje města. Přípravný tým musel vyhodnotit, jací lidé ve městě žijí a co se jim líbí. Zahrnutý musí být i minority, dějiště plzeňské kultury, nebo služby.

Většina materiálů, z kterých bylo potřeba vycházet, je dostupných v angličtině, záležitosti týkající se města jsou pak v českém jazyce, dodává RČ.

---

¹⁰⁶ Hodnotící zpráva, která zhodnocuje vývoj titulu EHMK a jeho historii (pozn. aut.); http://ec.europa.eu/culture/key-documents/doc926_de.htm.

¹⁰⁷ [Http://www.cpkp.cz/index.php/pobocky-top/cpkp-zapadni-cechy](http://www.cpkp.cz/index.php/pobocky-top/cpkp-zapadni-cechy).

Otázka č. 8 navazovala na otázku předešlou a jejím cílem bylo zjistit: „*Jak je volba Evropského hlavního města ukotvena legislativně (v zákonech) v České republice a v Evropské unii?*“

Odpověď na ni byla nejméně v odpovědích rozvedena, což je pochopitelné, protože podklady na evropské úrovni jsou minimální, na úrovni České republiky pak zcela chybí. V Evropské unii je EHMK záležitostí Evropské komise, volbu upravuje rozhodnutí 1622/2006/ES,¹⁰⁸ říká PČ.

Volba v legislativě České republiky ukotvena není, žádný zákon ji neupravuje. Dohled má v gesci Ministerstvo kultury ČR. EHMK jmenuje Evropská komise, vláda České republiky pouze potvrdila Plzeň EHMK, vysvětluje RČ.

V otázce č. 9 jsem se snažila nalézt odpověď na to, „*Jak se dostane ke své funkci osoba, která se stane vůdčí osobností kandidátského týmu v daném městě?*“

Otázka byla původně myšlena obecně, nakonec mi ji respondenti Plzně 2015 objasnily na příkladu města Plzně a zčásti u belgického města Mons.

PŠ byl angažován v plzeňském kulturním životě. Do týmu se pak dostal přes výběrové řízení a k vedení projektu samotného přišel úplně náhodou, když původní výkonný ředitel, Petr Pelcl, odstoupil.

SB a RČ dodávají, že hlavní myšlenkou je oslovit zajímavou osobnost a požádat ji o spolupráci, což byl případ Yvony Kreuzmannové, která měla silné mezinárodní kontakty a do celého projektu vnesla nové vize. V belgickém EHMK Mons byl ředitel dle slov PŠ osloven, aby projekt vedl.

PŠ podtrhuje, že by vše mělo probíhat přes výběrové řízení. Důležité je, aby daná osobnost byla schopná komunikovat mezioborově a nebyla vázána na obor jediný. Pokud bychom měli mluvit obecně k osobě ředitele, neměli bychom slučovat dvě funkce. Tou první, je

---

¹⁰⁸ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES ze dne 24. října 2006 o zavedení akce Společenství na podporu projektu „Evropské hlavní město kultury“ pro roky 2007 až 2019.

výkonný ředitel, který by měl být schopen vést tým lidí, koordinovat jejich činnost, měl by dokázat propojovat projekt s úředníky, politiky i veřejností a měl by být schopným manažerem. V týmu Plzně se vystřídaly od počátků kandidatury 4 osoby v této funkci.¹⁰⁹ Pokud hovoříme o uměleckém řediteli, ten by měl mít v první řadě pozitivní vztah ke kultuře, zajímat se o ni a navštěvovat kulturní akce, zároveň ale být schopen kulturu vyprodukovat. Umělecký ředitel by měl projektu dávat jméno a zprostředkovávat kontakty s „vnějším světem,“ upřesňuje svoji odpověď PŠ.

SB přibližuje, že běžnou praxí ve světě pak je, že jsou osloveni lidé, kteří v minulosti už projekt podobného rozměru vedli, což přináší výhody ve vyhnutí se určitým chybám. Nevýhodou je pak implementace programů těchto měst.

Otázka č. 10 se ptala po českých kontrolních mechanismech: „*Kdo dohlíží na celorepublikové úrovni nad vykonáváním závazků vítězných měst?*“

SB říká, že na celorepublikové úrovni by mělo dohled vykonávat Ministerstvo kultury ČR, což se ale neděje. V době kandidatury byla pro komunikaci s kandidátskými městy zřízena pracovní pozice při Ministerstvu kultury ČR. Člověk na této funkci přijímal přihlášky měst, zval hodnotící komise a měl na starosti administrativní záležitosti volby.

RČ dodává, že se Plzeň pokusila vytvořit kontrolní tým, jehož členové by byli z Ministerstva kultury ČR, to se ale nepodařilo. V Přihlášce se město Plzeň zavázalo k vytvoření kontrolingového subjektu¹¹⁰, realita se ale od plánů liší, realizace tohoto záměru se nezdařila.¹¹¹

---

¹⁰⁹ Petr Pelcl, Petr Šimon, Milan Svoboda, Tomáš Froyda (pozn. aut.).

¹¹⁰ Orgán, který by nezávisle dohlížel na plnění závazků a stanovených cílů, jak v Přihlášce města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015, tak i Programu rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019 (pozn. aut.).

¹¹¹ Odpovědi dotazovaných se téměř shodují, bohužel kontrola na celorepublikové úrovni nefunguje, jak by měla, proto jsou odpovědi takto stručné. Dle mého názoru se evaluacím a hodnocení věnuje omezená pozornost. (pozn. aut.)

Otázka č. 11 se zabývala spoluprací Plzně a Monsu: „*Nakolik spolupracuje Plzeň v současné době s druhým vítězným městem Evropského hlavního města kultury pro rok 2015 belgickým Monsem, případně v jaké oblasti lze spolupráci sledovat?*“¹¹²

Otázka byla směřována především na PŠ, který je manažerem zahraničních vztahů. RČ přibližuje, že Mons společně s Plzní připravuje společné projekty. Kontakt je velmi těsný, rozjíždí se praxe, stáže, projekty mezi umělci i školami. PŠ říká, že je výhodou silná plzeňská frankofonní tradice díky Francouzské alianci. Plzeň má zároveň partnerské město Liège v Belgii. Jako příklad mezinárodní spolupráce uvádí RČ středoškolský animační projekt – výstavu a představení českých mladých umělců v Belgii v industriálním objektu v prostředí továrny, kde bude Plzeň vystavovat. Pak se plánuje uspořádání podobné akce na české straně. Další spolupráce funguje mezi Gymnáziem Františka Křižíka v Plzni a belgickým gymnáziem, dodává PŠ.

PŠ dále uvádí, že monitorovací zpráva z prosince 2012 chválí Mons za vzornou spolupráci s Plzní, naopak nedostatečnou spolupráci Plzni vytýká a radí, že by se měla poučit od belgického města. To Plzeň právem považuje za křivdu. Veškeré impulzy ke spolupráci vyšly z Plzně až na jediný, ke kterému dala podnět rovněž Plzeň. Mons na ni určitým nápadem pouze reagoval.

2. část dotazníku

V druhé části rozhovorů, jsem se zaměřila na otázky, které vycházely zejména ze subjektivních názorů a postojů osob z Plzně 2015. O to více jsou uvedené názory cenné a zajímavé.

První otázka zjišťovala, jakým způsobem se respondenti dozvěděli o EHMK a jakým se do projektu zapojili: „*Jak jste se dostal/a ke spolupráci na projektu Plzeň 2015 a co Vás přimělo se do něho zapojit?*“

---

¹¹² Odpověď SB chybí, protože v současné době již v realizačním týmu Plzně 2015 nepracuje, proto nemohla otázku zodpovědět (pozn.aut.).

PŠ je původní profesí pedagog a v jeho případě se jednalo v první řadě o stránku finanční. Sám přiznává, že je trochu paradoxem, že přešel z oblasti pedagogiky do kultury, ale jedním dechem dodává, že si trochu finančně polepšil. PŠ byl osloven, jestli by na projektu nechtěl spolupracovat a následně prošel výběrovým řízením. Je jedním z členů týmu spolupodílejících na projektu od jeho počátku.

Pro SB byla lákavá vidina návaznosti koncepce projektu EHMK na Program rozvoje kultury města Plzně. Dalším důležitým faktorem byl pro SB pracovní kolektiv lidí, s kterými se znala z dřívější doby, díky svému působení v kultuře v Plzni a blízkém okolí. Jako pozitivum hodnotí SB, že jí práce v týmu dala kulturní rozhled a kontakty v oblasti kultury.

Druhou otázkou v této části bylo: „*Co považujete za největší přínos získání titulu EHMK pro Plzeň? V jaké oblasti lze pozorovat nejvýraznější změny?*“

Dle RČ je zmíněná diskuze o kultuře největším přínosem zisku titulu pro Plzeň. Ať už to vyvolává pozitivní, nebo i negativní (nově instalované kašny na náměstí Republiky) ohlasy. Důležité je, že se otevřely mnohé diskusní proudy. „*Došlo k nastartování odvahy lidí a určité aktivizaci občanské společnosti. Podařilo se zbavit lidi strachu a naučit je ozvat se, pokud se jim něco nelíbí.*“¹¹³

Jedním z dalších velkých přínosů dle RČ je vznik Programu rozvoje města Plzně, vznik výroční zprávy o kultuře v Plzni a to, že bude za rok 2012, letos poprvé, udělována umělecká cena Plzně.

Ačkoliv s touto záležitostí nemá projekt Plzně 2015 nic společného, jedním z dalších úspěchů byla pro všechny tři dotazované schopnost plzeňského obyvatelstva zorganizovat referendum proti stavbě obchodního centra Corso¹¹⁴ v centru města Plzně, což vyjadřuje zájem o dění kolem sebe a ochotu spolupodílení se na tvoření okolního prostředí. SB dodává, že se jednalo zcela o iniciativu plzeňských občanů. Už z toho je patrné, že lidem není jejich okolí lhostejné. „*Snad bude současná*

---

¹¹³ Rozhovor se Stanislavou Brejchovou, osobní archiv autorky.

¹¹⁴ [Http://www.corsoamericka.cz/](http://www.corsoamericka.cz/).

generace schopna prosadit si svoje myšlenky a nebude vůči svému okolí pasivní.“¹¹⁵

Pro PŠ není přínosem to, co vnímá např. Marcela Krejsová jako jednu z nejdůležitějších změn a tou je stavba nového divadla. Naopak považuje za velký přínos změnu v myšlení Plzeňanů o kultuře, zvýšení zájmu a náhled na ni.

Třetí a poslední otázka této části, která celý dotazník uzavírala, zněla: „*Jak Vy vnímáte volbu EHMK? Jaký význam pro Vás osobně má a co to může městům přinést?*“

„*Práce v Plzni 2015 je pro mě významnou životní etapou, protože jsem se na projektu od začátku podílel a jedná se o zajímavou životní zkušenost.*“¹¹⁶ To dokládá mimo jiné tím, že se zajímá o kulturní dění kolem sebe, především pak o komunitní rozměr a o etablování nezávislé kultury.¹¹⁷ Po mnoha letech diskuzí se začalo stavět nové divadlo a kraj začíná uvažovat i o započetí stavby nové západočeské galerie, což se nestihne podle plánu, ale pozitivním je už jen to, že se začalo uvažovat o její realizaci.

*I v případě, že by teď nastal jakýkoliv „černý scénář“ a celý projekt by ztroskotal, měly veškeré snahy a vše, co doposud v Plzni k EHMK proběhlo, smysl.*¹¹⁸ PŠ nedokáže sebe zcela oddělit od projektu, když o něm hovoří. Je přesvědčen, že projekt může městům přinést nové podněty, informace a projekty. Dle jeho slov se jedná o propojování veřejnosti navzájem a propojování jejích myšlenek, což se v Plzni úspěšně podařilo.

„*Jedná se o jednotlivé dílčí záležitosti, které vytvářejí celek. Dobrým impulzem by byly třeba jen koše na tříděný odpad v centru města, nebo zkvalitnění nabídky divadelních představení. Pokud město nepojme oslavu získání titulu EHMK jen jako velkou oslavu*

---

¹¹⁵ Rozhovor se Stanislavou Brejchovou, osobní archiv autorky.

¹¹⁶ Rozhovor s Romanem Černíkem, osobní archiv autorky.

¹¹⁷ Novými plzeňskými centry kultury je „Papírna“ – prostor sloužící neprofesionálním tanečnickům a areál bývalého plzeňského pivovaru „Světovar“, který je využíván jako výstavní prostor (pozn. aut.).

¹¹⁸ Rozhovor s Petrem Šimonem, osobní archiv autorky.

*zakořenou ohňostrojem, ale přijme ji jako výzvu a vytvoří aktivity ve městě, aby se v něm žilo lépe, stává se vítězem.*¹¹⁹

---

¹¹⁹ Rozhovor se Stanislavou Brejchovou, osobní archiv autorky.

Vypracování dotazníku mně umožnilo nahlédnout do zákulisí volby EHMK v Plzni. Měla jsem příležitost poznat nové projekty, ke kterým jsem se díky respondentům dostala. Ať už se jedná např. o výstavu studentů Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni s názvem „Zataženo, místy nezjištěno“, po jejíž vernisáži jsem se setkala s Romanem Černíkem v budově nádraží na Jižním předměstí, tzv. hemžící se zastávce. Dalším projektem souvisejícím s EHMK Plzeň jsou pak „Kontejnery k světu“¹²⁰. Úvodní přednáška se rovněž konala v této budově alternativního umění a Plzeň 2015, o.p.s. je jedním ze sponzorů tohoto projektu. Některé otázky nepřinesly zvláštní nebo nové poznatky, ale potvrdily již dříve zjištěné informace (ot. č. 7: materiály, z kterých bylo potřeba vycházet; ot. č. 8: legislativní ukotvení, ot. č. 10: dohled nad dodržováním závazků měst). Ostatní odpovědi pro mě měly inovativní charakter. Překvapilo mě, že Plzeň předstihla s informovaností o soutěži o titul EHMK samotné Ministerstvo kultury ČR. Nejvíce zarážející pro mě ale bylo, že všichni tři dotazovaní se v mnohých otázkách shodli téměř doslovně (ot. č. 13 a č. 14), ačkoliv se jednalo o jejich subjektivní vyjádření. Postupně jsem přišla na to, že by to nemělo být nic zvláštního. Roman Černík, Petr Šimon i Stanislava Brejchová jsou kamarádi, kteří se běžně potkávají a protože se všichni kulturou zabývají, je debata o ní naprosto přirozenou součástí jejich životů a jejich názory se v mnohém shodují. Potěšilo mě, že všichni tři dotazovaní mluvili naprosto otevřeně, žádná otázka pro ně nebyla tabuizovaná. Na některé pouze nemohli odpovědět, protože v oblasti nepracují přímo (např. ot. č. 11 týkající se spolupráce Plzně a Monsu). Stanislava Brejchová nedokázala zodpovědět otázku týkající se srovnání současného stavu EHMK s minulým, protože už v týmu Plzně 2015 nepracuje.

---

¹²⁰ [Http://www.ksvetu.cz/](http://www.ksvetu.cz/).

ZÁVĚR

Evropské hlavní město kultury je titulem, který evropská města získávají již od roku 1985. Představuje prestižní ocenění a stále se přesvědčují o tom, že tento titul nese Plzeň právem. Za posledních šest let, co se poprvé v Plzni objevila myšlenka kandidovat na titul EHMK, se kulturní nabídka zkvalitnila, což mohu jako její běžný konsument sama hodnotit. Došlo k jejímu rozšíření, které však není markantní a podle mého názoru ani rozhodující. Napříč kulturním spektrem se vytvořily nejrůznější projekty, které vzešly z iniciativ „běžných lidí,“ kteří se rozhodli k rozvoji města přispět. Postupně se daří naplňovat Program rozvoje kultury pro roky 2009 – 2019, který měl být stěžejním dokumentem kandidatury města. Od června 2012 probíhá stavba nového plzeňského divadla Na Jízdecké, kterou já osobně na základě výpovědí osobností Plzně 2015 považuji za start kandidatury statutárního města Plzně.

Titul EHMK není jen cenou za to, že má město zachovalé kulturní stavby a infrastrukturu, které Plzeň bezesporu vlastní, ale i snahu je veřejnosti postupně zpřístupňovat. Jako příklad lze uvést možnost zhlédnutí Loosových interiérů, které se již tradičně na jeden dubnový víkend otevírají návštěvníkům. Titul EHMK je především oceněním za to, že město dokáže pokrýt poptávku aktivit obyvatel města i návštěvníků, kteří do Plzně zavítají.

Plzeň nabízí divadelní představení na celkem pěti oficiálních scénách a mnoho dalších v alternativních prostorách. Během roku je možnost navštívit jak divadelní, tak filmový festival, festival animační tvorby, vážné hudby nebo letní festival Na Ulici, v jehož rámci se každoročně představují nejrůznější kapely. Plzeň nabízí hudební kluby nejrůznějších zaměření, ať už se jedná např. o scénu rockovou, nebo jazzovou. Zároveň skýtá řadu možností ke sportovnímu vyžití, výrazná je v posledních letech i snaha o budování cyklostezek. Město má vyvinutou dopravní síť, jeho výhodná poloha na soutoku čtyř řek je zároveň

ideálním místem k aktivní relaxaci i odpočinku, který nabízí prostory s rybníky na periferii města.

Patrný je posun v myšlení plzeňských obyvatel. Ti se učí vyjadřovat se ke svému okolí, diskutovat o problémech města. Někteří se aktivně zapojují se svými nápady. Konkrétně bych ráda zmínila iniciativu „Plzeň na kole“¹²¹, která se snaží zlepšovat podmínky městské cyklistiky a podporuje využití kola jako dopravního prostředku. U statutárního města Plzně se mísí oba dva způsoby udělení titulu, které jsem zmínila na začátku své práce. Měla svoji vlastní kulturu, historii a infrastrukturu, kterou bylo možné ocenit. Zároveň ale udělení titulu odstartovalo rozvoj města, umožnilo mu zviditelnit se pro svět a realizovat se v evropském kontextu.

Snad to Plzni v roce 2015 vyjde!

Na závěr bych ráda připojila uvozující text z druhé verze Příhlášky Plzně do soutěže o titul EHMK. Následující slova mě zaujala svým alegorickým vyjádřením reality. Plzeň je v ukázce představena jako žena. Žena, která si prošla náročnými životními situacemi, snesla mnoho ran a nyní se snaží vzpamatovat, nabrat novou sílu a začít jinak – lépe.

Plzeň dostala jedinečnou příležitost a novou šanci tím, že jí byl udělen titul EHMK pro rok 2015. Teď je jen otázkou, nakolik ji dokáže využít a zúročit do budoucna.

---

¹²¹ [Http://www.plzenskonakole.cz/](http://www.plzenskonakole.cz/).

Něžná, silná, emotivní...

Plzeň je žena!

Za průmyslové revoluce se vyvázala z korzetu a začala se prát za svoje práva. Zapálila si cigaretu a dala si svou první sklenku. Elegantně ostříhané vlasy však byly pouze vnějším vyjádřením probuzeného sebevědomí, které začalo ženským elementem oživovat všechny oblasti života.

Druhá světová válka ochromila silné paže, jež ji objímaly, ale nepodlomila jí kolena. Po ní Plzeň znovu vyvalila sudy, naučila se anglicky a roztančila se. Líbali ji Američané, Britové, Belgičané, Francouzi... Otevřela se celému světu. DJ Kreml však brzy změnil desku a donutil ji zpívat jinou písničku. Zavřel ji doma, převlékl do montérek, oholil jí hlavu a zneužil ji k nakrmení svých mocenských tužeb.

Znásilněná, sedřená a šedá Plzeň se šourá z práce zaprášenými ulicemi. Bojí se zvednout hlavu a podívat se do výloh obchodů, které míjí. Děsí ji představa, že ve skle spatří pouze svou bezútešnou tvář, odrážející frustrující definitivu jejího bezbarvého osudu. O lýtka jí zvoní síťovky plné lahváčů – to jediné jí zbylo.

Klíče sametové revoluce ji sice naštěstí propustily z izolace, ale vrhly ji přímo na ulici. Léta falešných ideálů, devastace citů, kolektivizace intimity a izolace vnitřního světa rozbily žebříček jejich hodnot. Je raněná, postižená, nemocná. Bojí se snů. Zcyničtěla a ztratila víru v sama sebe.

Plzeň se musí uzdravit. Musí znovu bojovat o sebedůvěru. Nejde jen o to, koupit si nové šaty a nalíčit se. Stejně jako většina žen a měst bývalého východního bloku musí znovu najít své místo ve společnosti, poznat sama sebe, vyzdvihnout své přednosti a přiznat si své nedostatky, vypovědět svůj příběh. Musí se očistit, osvěžit své sny a znovu nastoupit na cestu proměny v sebevědomou dámu evropské kultury.

Plzeň je žena, křehká, citlivá a empatická. Tomu, kdo ji chce poznat, poslouchat a chce do ní investovat, ukáže všechny svoje krásy

*a bude mu věrná. Chce se otevřít a zahrnout vás láskou. Dotkněte se jí,
pohlad'te ji, dejte jí důvěru, mějte ji rádi. Ona vás přijme.*

*Ráda!*¹²²

---

¹²² Havlíčková, Š.: *Otevřete si Plzeň! : přihláška města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, Magistrát města Plzně, 2010, s. 3.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Knížní zdroje:

1. Beneš, E a kol.: *Přihláška města Plzně do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2009.
2. Beneš, R.: Město Plzeň sjednotilo dočasně logo s logem projektu evropského města kultury, Plzeň: 2012, In: <http://www.regionpodlupou.cz/453-mesto-plzen-sjednotilo-docasne-logo-s-logem-projektu-evropskeho-mesta-kultury-prim-hraje-ruzova-barva.xhtml>, 4. 5. 2013.
3. Bunešová, M., Vaněček, D.: *Technika zpracování bakalářských a diplomových prací*, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2009.
4. Evropská komise. Formulář žádosti pro města ucházející se o titul EHMK, In: http://ec.europa.eu/culture/documents/ecoc_proposition_candidature_en.pdf, 5. 5. 2013.
5. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES ze dne 24. října 2006 o zavedení akce Společenství na podporu projektu „Evropské hlavní město kultury“ pro roky 2007 až 2019, In: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=5282>, 3. 4. 2013.
6. Generální ředitelství Evropské komise pro vzdělávání a kulturu. Návrh žádosti o titul EHMK. In: <http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and->

- actions/doc/ecoc/ecoc_proposition_candidature_CS.pdf*, 7. 5. 2013.
7. Havlíčková, Š.: *Otevřete si Plzeň! : přihláška města Plzně na titul Evropské hlavní město kultury 2015*, Plzeň: Statutární město Plzeň, Magistrát města Plzně, 2010.
  8. Jandourek, J.: *Úvod do sociologie*. Praha: Portál s. r. o., 2009.
  9. Klímková, A.: *Evropské hlavní město kultury s případovou studií kandidatury města Ostravy*, Masarykova univerzita v Brně, fakulta filosofická (diplomová práce) In: http://is.muni.cz/th/182833/ff_m/Diplomova_prace_-_konecna_verze.pdf, 9. 3. 2012.
  10. Krejsová, M.: *Program rozvoje kultury ve městě Plzni: 2009-2019*, Plzeň: Statutární město Plzeň, 2010, In: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/clanky-8/program-rozvoje-kultury-ve-meste-plzni-na-leta-2009-2019.aspx>, 5. 4. 2013.
  11. Magistrát města Plzně: *Město Plzeň podporuje projekt EHMK tím, že přijalo nové společné logo*, Plzeň: 2012, In: <http://www.plzen2015.net/home-page/mesto-plzen-podporuje-projekt-ehmk-tim-ze-prijalo-nove-spolecne-logo/>, 12. 5. 2013.
  12. Ministerstvo kultury ČR. *Jednací řád, Soutěž o titul Evropské hlavní město kultury na rok 2015 v České republice*, Praha: 2009. In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/navod-doc633_cs.pdf, 8. 2. 2013.
  13. Ministerstvo kultury ČR. *Pokyny pro kandidující města*, In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/navod-doc633_cs.pdf, 8. 2. 2013.

14. Ministerstvo kultury ČR: Rámcové informace k podávání přihlášek do projektu EHMK 2015, In: <http://www.mkcr.cz/cz/tiskovy-servis/ramcove-informace-k-podavani-prihlasek-do-projektu--8220;evropske-hlavni-mesto-kultury-2015-8221;-7729/>, 11. 2. 2013.
15. Ministerstvo kultury ČR. Výzva k podání žádosti do soutěže o titul EHMK 2015, In: <http://www.mkcr.cz/cz/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/vyzva-k-podani-zadosti-do-souteze-o-titul--8222;evropske-hlavni-mesto-kultury-2015-8220;-7244/>, 5. 4. 2013.
16. Monitorovací a poradní výbor pro EHMK 2015, Zpráva o prvním zasedání poradního a monitorovacího výboru pro EHMK 2015, Plzeň: 2012, In: http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2009/10/121216_First-monitoring-report-Pilsen-and-Mons-2015_final_mg_CSx.pdf, 10. 4. 2013.
17. Rada Evropské unie. Rozhodnutí rady ze dne 19. května 2011 o jmenování evropského hlavního města kultury pro rok 2015 v České republice, Brusel: 2011. In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/323_2011_Rozhodnuti-Rady-Plzen-2015.pdf, 10. 4. 2013.
18. Statutární město Plzeň. Plzeň mění logo pro Evropské hlavní město kultury, Plzeň: 2012, In: <http://www.font.cz/logo/plzen-zacne-od-zari-pouzivat-nove-logo-pro-prezentaci-jako-evropske-hlavni-mesto-kultury.html>, 12. 5. 2013.
19. Surynek, A.: *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001.

20. Útvar koordinace evropských projektů města Plzně. *Hra budoucí město – Plzeň město kultury 2015*, Plzeň: Prima Press s.r.o., 2009.
21. Útvar koordinace evropských projektů města Plzně a statutární město Plzeň. *Pravidla veřejné soutěže o kandidátské logo projektu „Plzeň – EHMK 2015“*, Plzeň: 2007.
22. Výběrová komise. Zpráva z 1. kola řízení, Praha: 2009, In: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/Preselection-report-CZ_2015_CS.pdf, 11. 2. 2013.

Internetové zdroje:

1. Aliance Française de Plzeň,
<http://www.alliancefrancaise.cz/plzen/-Kdo-jsme-html>,
2. 3. 2013.
2. Centrum pro komunitní práci,
<http://www.cpkp.cz/index.php/pobocky-top/cpkp-zapadni-cech>, 10. 4. 2013.
3. Český portál o Evropské unii, Euroskop,
<https://www.euroskop.cz/98/sekce/rada-evropske-unie/>,
12. 2. 2013.
4. Europäische Kommission, Kulturhauptstädte Europas,
http://ec.europa.eu/culture/key-documents/doc926_de.htm,
1. 3. 2013.
5. Festival Animánie,
<http://www.animanie.cz/2013/>, 2. 5. 2013.

6. Johan o.s.,
<http://www.johancentrum.cz/cz/johan-o-s/>, 10. 4. 2013.
7. Kontejnery k světu,
<http://www.ksvetu.cz/>, 5. 5. 2013.
8. Mezinárodní festival Divadlo,
<http://www.festivaldivadlo.cz/cs/>, 2. 5. 2013.
9. Multifunkční centrum Corso, Americká,
<http://www.corsoamericka.cz/>, 10. 4. 2013.
10. Oficiální stránky města Mons – EHMK 2015,
<http://www.mons2015.eu/en/mons-2015/the-european-capital-of-culture/>, 6. 4. 2013.
11. Oficiální stránky statutárního města Plzně,
<http://www.plzen.eu/o-meste/historie-mesta/osobnosti/osobnosti.aspx>,
<http://www.plzen.eu/o-meste/zahranicni-vztahy/partnerska-mesta/>, 12. 2. 2013.
12. Plzeň o.p.s.,
<http://www.plzen2015.net/media/faq/>,
<http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/helena-simocova/>,
<http://www.plzen2015.net/vse/navsteva-monitorovaci-komise-eu-v-plzni/>,
<http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/petr-pelcl/>,
<http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/slavka-brejchova/>,
<http://www.plzen2015.net/tym-sirsi/vladimir-libal/>,
http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2011/09/Vyrocní_zpr%C3%A1va_final.pdf,
<http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2012/08/arts-management-podklady.pdf>, 5. 4. 2013.

13. Plzeňský kulturní a společenský magazín, Žurnál,
<http://www.zurnalmag.cz/>, 6. 4. 2013.
14. Plzeň na kole,
<http://www.plzenskonakole.cz/>, 5. 5. 2013.
15. Portál Oplzni.eu,
http://www.oplzni.eu/?page_id=2082, 12. 5. 2013.
16. Tanec Praha,
<http://www.tanecpraha.cz/news/index/mn/22/page/44>, 2. 5. 2013.

SEZNAM PŘÍLOH:

1. Rozhodnutí Rady ze dne 19. 5. 2011 o jmenování EHMK v České republice.
2. Evropská hlavní města kultury, 1985–2011
3. Seznam měst nečlenských zemí Evropské unie, které získaly titul EHMK.
4. Tvoření loga plzeňské kandidatury na EHMK v rámci tradiční akce „Apriliáda“ konající se na plzeňském náměstí dne 1. 4. 2009
5. Dotazník pro osobnosti Plzně 2015
6. Radniční listy, vydání: duben 2013
7. Radniční listy, foto – sídlo společnosti Plzeň 2015, o.p.s., vydání: duben 2013
8. Dotazované osobnosti týmu Plzně 2015: Mgr. et MgA. Roman Černík, Mgr. Stanislava Brejchová, Mgr. Petr Šimon

Příloha č. 1: Rozhodnutí Rady ze dne 19. 5. 2011 o jmenování EHMK v České republice.

1.6.2011

CS

Úřední věstník Evropské unie

L 146/1

II

(Nelegislativní akty)

MEZINÁRODNÍ DOHODY

ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 19. května 2011

o jmenování evropského hlavního města kultury pro rok 2015 v České republice
(2011/323/EU)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

Článek 1

s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES ze dne 24. října 2006 o zavedení akce Společenství na podporu projektu „Evropské hlavní město kultury“ pro roky 2007 až 2019 (1), a zejména na čl. 9 odst. 3 uvedeného rozhodnutí,

„Evropským hlavním městem kultury pro rok 2015“ v České republice je jmenováno město Plzeň.

Článek 2

s ohledem na doporučení Evropské komise,

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

s ohledem na zprávu poroty ze září roku 2010 týkající se procesu výběru evropského hlavního města kultury v České republice,

V Bruselu dne 19. května 2011.

vzhledem k tomuto důvodu:

Kritéria stanovená v článku 4 rozhodnutí č. 1622/2006/ES jsou splněna v plném rozsahu,

Za Radu
předseda
CZENE A.

Zdroj: http://www.mkcr.cz/assets/evropska-unie/evropske-hlavni-mesto-kultury/323_2011_Rozhodnuti-Rady-Plzen-2015.pdf.

Příloha č. 2: Evropská hlavní města kultury, 1985–2011

- 1985 : **Atény** (Řecko)
- 1986 : **Florencie** (Itálie)
- 1987 : **Amsterdam** (Nizozemsko)
- 1988 : **Berlín** (Německo)
- 1989: **Paříž** (Francie)
- 1990 : **Glasgow** (Spojené království)
- 1991 : **Dublin** (Irsko)
- 1992 : **Madrid** (Španělsko)
- 1993 : **Antverpy** (Belgie)
- 1994: **Lisabon** (Portugalsko)
- 1995 : **Lucemburk** (Lucembursko)
- 1996 : **Kodaň** (Dánsko)
- 1997 **Soluň** (Řecko)
- 1998: **Stockholm** (Švédsko)
- 1999: **Výmar** (Německo)
- 2000: **Bergen** (Norsko), **Boloňa** (Itálie), **Brusel** (Belgie), **Helsinki** (Finsko), **Krakov** (Polsko), **Praha** (Česká republika), **Reykjavík** (Island), **Santiago de Compostela** (Španělsko)
- 2001: **Rotterdam** (Nizozemsko) a **Porto** (Portugalsko)
- 2002 : **Brugy** (Belgie) a **Salamanca** (Španělsko)
- 2003 : **Štýrský Hradec** (Rakousko)
- 2004 : **Janov** (Itálie) a **Lille** (Francie)
- 2005 : **Cork** (Irsko)
- 2006 : **Patras** (Řecko)
- 2007 : **Sibiu** (Rumunsko) a **Lucemburk** (Lucembursko)
- 2008 : **Liverpool** (Spojené království) a **Stavanger** (Norsko)
- 2009 : **Vilnius** (Litva) a **Linec** (Rakousko)

2010 : **Istanbul** (Turecko), **Essen za Porúří** (Německo)
a **Pécs** (Maďarsko)

2011 : **Turku** (Finsko) a **Tallinn** (Estonsko)

2010 : **Guimarães** (Portugalsko) a **Maribor** (Slovinsko)

2011 : **Marseille** (Francie) a **Košice** (Slovensko)

Zdroj: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/10_334_cs.htm.

Příloha č. 3 : Seznam měst nečlenských zemí Evropské unie, které získaly titul EHMK.

Město	Země, z které pochází	EHMK	Rok přístupu země k Evropské unii
Atény	Řecko	1977	1986
Bergen/Stavanger	Norsko	2000/2008	Nečlenskou zemí
Krakov	Polsko	2000	2004
Praha	Česká republika	2000	2004

Příloha č. 4 : Tvoření loga plzeňské kandidatury na EHMK
v rámci tradiční akce „Apriliáda“ konající se na plzeňském náměstí dne
1. 4. 2009

Zdroj: http://plzensky.denik.cz/kultura_region/apriliada-na-namesti-laka-na-kapely-i-souteze.html.

Příloha č. 5 : Dotazník pro osobnosti Plzně 2015

1. část

- 1) Při jaké příležitosti a kdy vznikla myšlenka, aby se Plzeň ucházela o titul EHMK a kdo byl jejím autorem?
- 2) Jaké změny proběhly od začátku kandidatury Plzně do současné doby, co se týká personálního obsazení týmu Plzně 2015?
- 3) Plzeň se dostala do užšího výběru kandidátských měst mimo jiné díky vhodně zvolené taktice zaměřené na zapojení obyvatel města Plzně do „bojů o titul“. Nakolik se město této taktiky drželo? V jaké oblasti je zapojení veřejnosti nejvíce patrné?
- 4) Jak se Plzeň kulturně posunula od získání titulu vpřed, co jí ještě čeká a jakých dílčích úspěchů už dosáhla, budeme – li vycházet ze slibů, které si Plzeň sama v Přihlášce stanovila?
- 5) Měla kandidatura a samotné získání titulu i své stinné stránky? Pokud ano, jaké?
- 6) Vyskytla se na cestě v boji o titul nějaká výrazná překážka, ať už z důvodů finančních, organizačních nebo personálních, které bylo nutno čelit?
- 7) Z jakých materiálů bylo nutno při přípravě Plzně na titul vycházet? Je k tématu daná literatura (případně v jakém jazyce), nějaké rámcové podklady, nebo si musí města tvořit všechno sama a jaký přístup má k případným materiálům veřejnost?
- 8) Jak je volba Evropského hlavního města ukotvena legislativně (v zákonech) v České republice a v Evropské unii?
- 9) Jak se dostane ke své funkci osoba, která se stane vůdčí osobností kandidátského týmu v daném městě?
- 10) Kdo dohlíží na celorepublikové úrovni nad vykonáváním závazků vítězných měst?
- 11) Nakolik spolupracuje Plzeň v současné době s druhým vítězným městem Evropského hlavního města kultury pro rok 2015

belgickým Monsem, případně v jaké oblasti lze spolupráci sledovat?

2. část

- 1) Jak jste se dostal/a ke spolupráci na projektu Plzeň 2015 a co Vás přimělo se do něho zapojit?
- 2) Co považujete za největší přínos získání titulu EHMK pro Plzeň? V jaké oblasti lze pozorovat nejvýraznější změny?
- 3) Jak Vy vnímáte volbu EHMK? Jaký význam pro Vás má a co to může městům přinést?

Pocházejí z Německa a Španělska, ale pracují pro Plzeň 2015

Buenos diaz nebo guten Tag. I tyto cizojazyčné pozdravy můžete zaslechnout na chodbách sídla společnosti Plzeň 2015. „Taktle si z nás občas dělají lidé z týmu legraci,“ říká Steve, jeden ze zahraničních stážistů, kteří v současné době spolupracují na projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015. Pochází z Německa, na univerzitě v Chemnitzu studuje obor

Evropská studia. Během studií se snaží získávat zajímavé zkušenosti v zahraničí, tak jako mnoho mladých lidí. Jeden studijní pobyt v Polsku již má za sebou. Využití příležitosti podlet se na projektu, který má více než regionální rozměr, se rozhodl loni při víkendové návštěvě Plzně. Zatím má za sebou pouze jeden měsíc pobytu, pět dalších ho ještě čeká. Doufá,

že se bude moci zapojit do co nejvíce projektů. Stáž ho zatím moc baví. „Samozřejmě ne všechny úkoly si mohu vybrat. Ale práce je to opravdu různorodá a zajímavá. Umožňuje mi dělat věci, které jsem nikdy nedělal. Paradoxní například je, že jako rodilý Němec jsem se poprvé podíval do Bavorska až díky projektu Impuls 2015! V něm se snažím napomáhat v komunikaci mezi českou a německou stranou. Členem projektu je totiž zintenzivnit spolupráci v přeshraničních regionech,“ vysvětluje Steve.

Plzeň si velice oblíhl. Město, v němž v Německu žije, totiž nemá žádné historické centrum. V západočeské metropoli se mu líbí právě proto, že má rád architekturu 19. století. „Navíc na to, jak je Plzeň malé město, působí, že je mnohem větší,“ říká Steve. Největším překvapením pro něj byly zlaté kašny na náměstí. „V první chvíli jsem si říkal, Co tohle je?,“ ale pak mi někdo vysvětlil ten příběh, který za nimi stojí, a musím říct, že když víte, co reprezentují, je to úplně jiné,“ dodává.

Plzeňané na něj působí milé, i když říká, že někdy chvíli trvá, než se otevrou. Nepochybuje však, že projekt, pro nějž pracuje, bude úspěšný. „Opravdu jsem velice milé překvapen tím, co všechno se tady děje.

To jsem nečekal,“ říká Steve a přiznává doposud jediné zklamání: „Myslel jsem si, že místní lidé ocení, že se snažím mluvit česky, ale zatím jsem si toho nevíštil.“

Pobyt dalšího stážisty, absolventa žurnalistiky na univerzitě v Madridu Carlóse, je v Plzni o trochu komplikovanější. Zatímco Steve se česky učil už na univerzitě v Německu a základní věci si dokáže zaříditi sám, Carlos se s češtinou seznamuje až v Plzni. „Někdy je to oprava zábava. Například když jdu sám do restaurace a vyběřám si z jídelního lístku, který je v češtině. Objednám si, aniž bych věděl, co si dávám, vždycky je to pro mě překvapení,“ směje se. V Plzni ho milé překvapilo například, jak perfektně funguje městská hromadná doprava. „Ve Španělsku nikdy nevíte, kdy autobus doopravdy přijede, tedy je to v řádu jedné dvou minut, což je opravdu příjemné,“ dodává. V rámci své stáže pracuje v zahraničním oddělení. „Prozátím zjišťuji informace o ostatních městech kultury, snažíme se s nimi navázat nějakou spolupráci. V týmu se mi líbí, můj šéf dokonce mluví španělsky, což je pro mě ideální,“ říká. Oba dva stážisty mrzí, že nebudou moci u projektu zůstat až do jeho vrcholu v roce 2015. Nicméně plánují, že se alespoň přijedou podívat. (hp)

Stážisté Carlos ze Španělska a Steve z Německa (vpravo) se v roce 2015 do Plzně chystají alespoň podívat.

Foto: archiv

166 slov

primátora Baxy

Věřím prostor je důležitou součástí města. Je místem, kde se odehrává jeho život a život a aktivity obyvatel. Ty vytvářejí charakter veřejného místa a podílí se na jeho další podobě. Vliv městského zpusobu života rzhlí sou- seďské vazby, rozšířl rezlgem o naše okolí.

Měli bychom zvlst v sobě probouzet radost chodce, radost obyvatele veřej- ných prostorů a podílet se na budoucí- m nracho města, aby se v něm dalo žít, volně a bezpečně pohybovat, prochá- zet se, pozorovat krásu památek, hrát si na hřištích, sportovat, odpočívat, sedět v kaviárnách, venku, sluní se, koupat se, relaxovat.

Některým Plzeňanům se to dání, což ukázal komunální program Pěsuj prostor vyhlášený v rámci projektu Evropské hlavní město kultury 2015. S nánky na zlepšení komerčního místa se do něj přihlásilo 83 občanů. Takové akce považují za mimořádné důležité. Ukazují, že v letech dříve obrovský tvrdí potenciál, chutí něco vytvořit. A my ostatní, co se teprve probouzíme, vydáme se do veřejného prostoru alespoň jako chodci, napří- klád na nové otevřené nánče hrní stědky podél Mlýz a Berounky.

Martin Baxa

Společnost Plzeň 2015 představí program v červenci

Experté doporučují vytvořit osm až dvanáct klíčových kulturních projektů

Vytvořit jasný program s osmi až dvanácti klíčovými a nejvýše 60 menšími projekty, zlepšit komunikaci a veřejnosti a městem a zajišit finanční audit, to jsou hlavní opat- ření, která by měla uskutečnit společnost Plzeň 2015. Vyplyná to z hodnocení zprávy, kterou pro město Plzeň zpracovali evropští experté Oliver Scheyrt a Mattis Maussen. Obecně prospěšná společnost Plzeň 2015, jejímž členem je příprava projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015 (EHMK 2015), nyní na základě této rázkva- né evaluční zprávy pracuje na řadě změn. Zlepšení komunikace s městem má napo- mocti jmenování primátora Martina Baxy předsedou správní rady společnosti. Jedno z míst ve správní radě získá opozitní ar- šupitel Michal Vozobule z TOP 09. „Tento postup by neměl být v rozporu s unteckou nezavislostí projektu,“ podotkla Erich Be- nek, dočasný ředitel společnosti Plzeň 2015. Efektivní spolupráci umnit týmu Plzeň 2015 má zlepšit přechod nového ředitele.

V březnu bylo vysláno mezinárodní výše- rové řízení na tento post. Zájemci mohou podat přihlášky do 15. května. O vítězi v červnu rozhodne správní rada společ- nosti. Podle Olivera Scheyrta je třeba, aby nový ředitel byl vyznamo osobnosti, která projekt úspěšně dovede do roku 2015, zároveň ale musí být výmocy hráčen schopným navázat na přechodní práci týmu. Ten podle Scheyrta pracuje usilovně a má ještě šanci připravit kva- litní program. Dle jeho zkušeností z řady evropských měst kultury je obtížná reali-

V sídle společnosti Plzeň 2015 vznikají nápady nejen pro kulturní program.

Foto: Martin Pecout

záklnho týmu z více než poloviny během přípravy projektu během začátku, ke kterým dochází v období značného tlaku, jemuž jsou členové týmu vystaveni.

Program byl vypracován bez dosta- tečné jasné linie partebné pro řadu reali- zace. Je nutné vytvořit přehled města, kte- ry bude Plzeň prostřednictvím projektu EHMK 2015 vyprávět Evropě. Hlavními prvky by mělo být pívo, kulturní dědictví, divadlo a budovy a také design a technolo- gie,“ urdí Oliver Scheyrt a zároveň radí

záklnit do projektu potenciál kraj. Spo- lečnost Plzeň 2015 by měla klíčové části programu představit veřejnosti již letos v červenci.

Evaluční zpráva je výsledkem roz- hovort, jež experté Oliver Scheyrt a Mattis Maussen vedli v Plzni a Praze s představiteli městské, krajské a státní správy, kulturních organizací, se zástup- ci společnosti Plzeň 2015 i neziskového sektoru a dalšími osobnostmi. Oliver Scheyrt vedl společnost, která organizo-

vála projekt EHMK v německém Porlt. Mattis Maussen se podílel na přípravě přihlášky Plzně do soutěže o titul EHMK 2015. Teď je poradcem projektu EHMK San Sebastian 2016. Plzeň má zatím k dispozici zhruba 420 milionů korun, z toho 100 milionů má být poskytnuto ze státního rozpočtu pro období 2012–2015. Vedení města nyní zahájí jednání s ministersvem pro místní rozvoj o pří- padném navýšení této částky. (red)

Příloha č. 8 : Dotazované osobnosti týmu Plzně 2015: Mgr. et MgA.
Roman Černík, Mgr. Stanislava Brejchová, Mgr. Petr Šimon

Zdroj: <http://www.plzen2015.net/tym-sirsi/roman-cernik/>.

Zdroj: <http://www.plzen2015.net/tym-zacinali/slavka-brejchova/>.

Zdroj: <http://www.plzen2015.net/tym/mgr-petr-simon-2/>.